

Zöld Beruházási Rendszer Éves jelentés 2009

V3. 2010.04.30

**Készítette:
KvVM Fejlesztési Igazgatóság**

Tartalomjegyzék

1.	Vezetői összefoglaló	4
2.	ZBR általános bemutatása	5
2.1.	Az éves jelentés tárgyának és céljának meghatározása.....	5
2.2.	A program általános áttekintése	6
2.3.	ZBR jogszabályi háttere	6
2.4.	ZBR alprogramok fő elemeinek bemutatása	7
2.5.	ZBR alprogramok várt eredményei	8
2.6.	Elszámolható és nem elszámolható költségek	10
2.7.	Támogatási intenzitás	11
2.8.	A ZBR pályázatok benyújtásának módja	13
2.9.	Benyújtás helye és módja	14
2.10.	Résztevő intézményrendszer	14
2.11.	A ZBR pályázatok pályázatkezelési/döntéshozatali folyamata.....	15
2.12.	A ZBR-nek egyéb nemzeti programokhoz való kapcsolata.....	20
3.	ZBR alprogramok 2009-es eredményei	22
3.1.	Panel alprogram 1 és 2 fő környezetvédelmi és támogatási mutatóinak áttekintése	22
3.2.	Panel alprogram 1 fő (környezeti és pénzügyi mutatóinak) áttekintése.....	29
4.	A program pénzügyi teljesítésének áttekintése	37
4.1.	Panel alprogram pályázatok pályázatainak megvalósulása.....	37
4.2.	Panel pályázatok pénzügyi folyamatainak szabályozása	38
4.3.	Panel pályázatok pénzügyi forrásösszetétel szerinti megoszlása	39
4.4.	A 2008-2009. évi ZBR kvótaértékesítés bevétele	40
5.	Auditálás.....	41
5.1.	Auditor nyilatkozata	41
5.2.	A ZBR alprogramok auditálási módszertanának leírása	41
6.	Egyedi monitoring indikátorok teljesülésének vizsgálata	42
7.	Egyéb, a módszertan kialakítása során Megrendelővel közösen megjelölt témák.....	42

Táblázatok jegyzéke

1.	Táblázat Alprogramok fő jellemzőinek összefoglalása	8
2.	Táblázat A Panel pályázatok összefoglaló pénzügyi adatai	9
3.	Táblázat A Panel pályázatok tervezett CO2 megtakarításáról	9
4.	Táblázat A 2009. december 31-ig beérkezett EH pályázatainak számáról és tervezett CO2 megtakarításáról	10
5.	Táblázat a Panel program KlímaBÓNUSZ támogatás mértéke.....	12
6.	Táblázat Az EH alprogram KlímaBÓNUSZ támogatásának megoszlása	12
7.	Táblázat új, energiatakarékos ingatlanok építésének támogatása	13
8.	Táblázat a ZBR programokban résztvevő szervezetek és pályázatkezelési folyamatok leírása	16
9.	Táblázat Magyar energiaracionalizálási támogatások összehasonlítása	21
10.	Táblázat Panel 1 és 2 főbb összefoglaló adatai regionális és megyei bontásban.....	23
11.	Táblázat Faluház projekt fő adatai a ZBR keretbe képest.....	24
12.	Táblázat A Faluház projekt számokban	25
13.	Táblázat Főbb összefoglaló pályázati adatok regionális és megyei bontásban.....	30

14. Táblázat Panel pályázatok támogatható tevékenységeinek megoszlása (Ft)	35
15. Táblázat A pályázatok megvalósulása pénzügyi szempontból	37
16. Táblázat A PA támogatások fő pénzügyi adatai	39
17. Táblázat ZBR kvótaértékesítés bevétele és tervezett felhasználása (Mrd forint)	40

Ábrák jegyzéke

1. ábra Panel alprogram 1+2. : pályázatok száma regionális és megyei bontásban (db)	25
2. ábra Panel alprogram 1+2. : teljes beruházási költség alakulása regionális és megyei bontásban (MrdFt).....	26
3. ábra Panel alprogram 1+2.: pályázott ZBR támogatás alakulása regionális és megyei bontásban (MrdFt).....	26
4. ábra Panel alprogram 1+2.: pályázattal érintett lakások száma megyei és regionális bontásban (db)	27
5. ábra Panel alprogram 1+2.: éves CO2 csökkenés kg-ban megyei és regionális eloszlásban (kg/év)	28
6. ábra Panel alprogram 1+2.: átlagos fajlagos CO2 csökkentés költség (Ft/CO2 kg/év)	28
7. ábra Panel alprogram 1. : pályázatok száma regionális és megyei bontásban (db).....	31
8. ábra Panel alprogram 1.: teljes beruházási költség alakulása regionális és megyei bontásban (MrdFt).....	32
9. ábra Panel alprogram 1.: pályázott ZBR támogatás alakulása regionális és megyei bontásban (MrdFt)	32
10. ábra Panel alprogram 1.: pályázattal érintett lakások száma megyei és regionális bontásban (db)	33
11. ábra Panel alprogram 1: éves CO2 csökkenés kg-ban megyei és regionális eloszlásban (kg/év)	34
12. ábra Panel alprogram 1.: átlagos fajlagos CO2 csökkentés költség (Ft/CO2/kg/év)	34
13. ábra Panel pályázatok támogatható tevékenységeinek megoszlása (%)	35
14. ábra Egy főre jutó bruttó hazai termék alakulása regionális és megyei bontásban (2007.)	36

Mellékletek

1. Melléklet Az Ernst & Young auditor cég által készített audit jelentés	43
2. Melléklet Alprogramok nem elszámolható költségeinek összehasonlítása	43
3. Melléklet Alprogramokhoz benyújtandó dokumentumok listája.....	45
4. Melléklet Legfontosabb vonatkozó jogszabályok jegyzéke.....	49
5. Melléklet A ZBR programokban résztvevő szervezetek és pályázatkezelési folyamatok leírása	51

1. Vezetői összefoglaló

Magyarország, mint az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményének részes fele, és mint a Kiotói Jegyzőkönyvet ratifikáló állam, élve a Jegyzőkönyv adta lehetőséggel, kibocsátási kvótáinak egy részét 2008-2009. években értékesítette. Ezen bevételek felhasználása történik a Zöld Beruházási Rendszer keretében, mely rendszer további, mérhető széndioxid kibocsátás-csökkentést eredményező, és egyéb környezeti és társadalmi hozadékot is teremtő beruházásokat támogat.

A Zöld Beruházási Rendszer keretében, a 2009. év folyamán két, a lakóépületek energiaracionalizálását segítő alprogram került meghirdetésre: a Klímabarát Otthon Panel Alprogram és az Energiahatékonysági Alprogram. A meghirdetett alprogramok célja olyan klímavédelmi célú támogatást nyújtani a magyar lakosságnak, amely az energia-megtakarítási beruházások támogatásán keresztül hozzájárul az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez, valamint a lakossági energiafogyasztás csökkentése által a háztartások energiaterheinek csökkentéséhez is. A 2009-es ZBR alprogramok a Magyarországon elérhető klímavédelmi szempontokat leginkább előtérbe helyező lakossági támogatási programok. A támogatható tevékenységek az épületállomány energetikai hatékonyságának növelését (hőszigetelés, nyílászáró csere, épületgépészeti megoldások), valamint a megújuló energiaforrások használatát tartalmazzák. Ezen célcsoporttal és támogatható tevékenység körrel kiegészíti az egyéb klímavédelmi célú, energiamegtakarításon keresztül CO₂ csökkentő támogatási forrásokat, mivel a lakosság számára ez az egyedül rendelkezésre álló pályázat.

Jelen, 2009. évre vonatkozó, éves jelentés célja Magyarország kvótabevételeinek felhasználásnak átlátható módon történő bemutatása, a források felhasználásának, és az általuk elért, illetve várható eredményeknek a bemutatása, valamint, ezen jelentéssel a kvótavevők felé történő információszolgáltatási kötelezettség teljesítése.

A jelentés a Zöld Beruházási Rendszer céljait, működését, a működtető intézményrendszert, a 2009-ben elért, és a 2009-ben beadott pályázatok alapján várható eredményeket mutatja be. A jelentés a két alprogramot külön-külön mutatja be, kitérve a várható környezeti hatásokra (éves CO₂ csökkentés), a beruházások jellegére, a beruházásokra adott támogatások összegére, a megjelenő eredmények költséghatékonyságára. Az elemzés ezen mutatókat regionális és megyei bontásban is bemutatja. Részletes ismertetésre kerül az eddig lekötött, felhasznált források mennyisége.

A 2009 augusztus 4- és december 31 között pályázható Panel alprogram keretében összesen több mint 2200 pályázat érkezett be, melyek együtt 120 milliárd forintos fejlesztést generálnának, amennyiben az 55 milliárd forintnyi támogatás rendelkezésre állna, évi több mint 110 ezer tonna széndioxid kibocsátás-csökkentést eredményezve. A Panel alprogram 1. 2009 folyamán 948 db pályázat (közel 47 ezer lakás) részesült támogatási döntésben, összesen 14,5 milliárd forint értékben, mely támogatással több, mint 46 milliárd forint beruházás valósul meg, ezzel hozzájárulva évi 34 ezer tonna széndioxid kibocsátásának elkerüléséhez. A 2010 első negyedévében feldolgozásra kerülő Panel alprogram 2 keretében beérkezett több mint 760 pályázat együttesen 32,2 milliárd forint támogatási igényt jelent. Amennyiben minden pályázat támogatásban részesülne, közel 73 milliárd forintnyi beruházás valósulna meg, ezzel 55 ezer lakás energiaköltségét csökkentve, és hozzájárulva évi több mint 76 ezer tonna széndioxid kibocsátás elkerüléséhez.

A 2009. december 15-én elindított és 2010. október végéig pályázható Energiahatékonysági alprogram keretében 2010-re előrejelezhetően növekvő pályázói érdeklődés mellett 2009 végéig 2 db pályázat érkezett be.

Az éves jelentésnek része a független, nemzetközi auditor cég által elvégzett auditálásról szóló jelentés, mely a ZBR rendszer működésének átláthatóságát, a nemzetközi és hazai jogszabályoknak való megfelelést vizsgálja, bemutatja a források felhasználásának rendszerét, a tényleges forrásfelhasználást a várható környezeti eredményeket, valamint a beruházások és pályázatok természetéből fakadó bizonytalansági faktorok meghatározását.

2. ZBR általános bemutatása

2.1. Az éves jelentés tárgyának és céljának meghatározása

A Zöld Beruházási Rendszer 2009. évi éves jelentésének tárgya a kvótabevételek 2009. december 31-éig történő felhasználási rendszere, és a források felhasználása, a várt és elért eredmények.

A jelentésnek több, magyar jogszabályokból, nemzetközi szerződésekből, a pályázati rendszerek dokumentációiból, a támogatási rendszerekkel kapcsolatos közösségi és vezetői információigényből levezethető célja van.

Jogszabályi kötelezettség:

A ZBR-t szabályozó kormányrendelet általánosságban írja elő a jelentés készítését. A ZBR működését szabályozó jogszabályok közül a 323/2007 (XII.11.) korm.rendelet¹ (továbbiakban kormányrendelet) 35 § (5) pontosan nem definiált tartalommal, és határidővel előírja, hogy a támogatások felhasználásáról elemzés készüljön. Mivel a támogatások teljes felhasználása a források kimerülésének időpontja, illetve a kvótaszerződésekben meghatározott forrás-felhasználási időszak 2012. december 31-ig tart², ez alapján éves jelentés készítése nem kötelező, ám a részletesebb jogszabályok e fenti célból vezetnek le annak szükségességét.

KvVM utasítás előírja a jelentések készítését. A kvótabevételek gazdája, a Környezetvédelmi és Vízügyi Miniszter közbenső (éves, havi és ad hoc) jelentések készítését a 10/2007 (VII.17.) KvVM utasításban írja elő³. Ezen jelentések elkészítéséért a pályázatkezelésbe bevont szervezetek felelősök, a jelentéseket a döntéshozó KvVM tisztségviselőknek kell átadni. Tehát az utasítás a jelentések készítéséről rendelkezik, azok nyilvánosságáról nem.

A pályázati útmutatók nem teszik kötelezővé a jelentések készítését. Egyik alprogram pályázati útmutatója sem teszi kötelezővé a jelentések készítését, hiszen azok a pályázóknak szólnak. Ugyanakkor a pályázók által szolgáltatandó adatok és információk szükségessége a források felhasználásának átláthatóságából vezethető le.

¹ 323/2007. (XII.11.) Korm. rendelet az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény végrehajtásának egyes szabályairól, 35 § (5)

² Az ún. kiotói vállalási időszak (2008-12) végéig.

³ 10/2009. (VII.17.) KvVM utasítás a Zöld Beruházási Rendszer működtetésének, felhasználási jogcímeinek, nyilvántartásának és ellenőrzésének részletes szabályairól, 3 §

A kvóta-értékesítési szerződések az éves jelentések elkészítését előírják. Minden kvótaértékesítési szerződés előírja az értékesítő (KvVM) számára az éves jelentések elkészítését, melyet a vevő-eladó vegyes bizottságon keresztül kell eljuttatni a vevőhöz.

A fentiek alapján tehát az éves jelentés készítése magyar jogszabályokból levezethető kötelezettség teljesítését is szolgálja.

Ezen túl, a támogatások felhasználásának átláthatósága értelemszerűen megköveteli az alprogramok rendszeres bemutatását, ami által a magyar társadalom nem csak a forrásokról, de a klímaváltozás jelentőségéről, a lehetséges intézkedésekről is értesülhet.

Logikus szabályozói igény továbbá, az elindított alprogramok tanulságainak jelentés formában történő összefoglalása, ami a futó programok klímavédelmi és költséghatékonysági céljainak elérése felé tett lépések értékelésén kívül, jövőbeli programok meghirdetéséhez is tanulsággal szolgál.

2.2. A program általános áttekintése

Jelen fejezet a meghirdetett, futó és befejezett pályázatok általános áttekintését tartalmazza. Ismertetésre kerülnek a Klímabarát Otthon Panel és Klímabarát Otthon Energiahatékonysági Alprogramok: a ZBR rendszer jogszabályi háttere, pályázók köre, támogatható tevékenységek, elszámolható költségek, támogatási intenzitás, pályázás módja, döntési folyamatok, résztvevő intézményrendszer, alprogram specifikus jellemzők, várt eredmények, forrásfelhasználás.

2.3. ZBR jogszabályi háttere

A kiotói kvótaértékesítés lehetőségét az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményének kihirdetése (**1995. évi LXXXII. törvény**), majd a Kiotói Jegyzőkönyv (**2007. évi IV. törvény**), és végül e két fentebb említett dokumentum végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény teremtette meg Magyarországon.

A **2007. évi LX. törvény** - „Az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak kiotói jegyzőkönyve végrehajtási keretegyezményéről” címmel - már konkrét formában tartalmazta a kiotói szerződésből fakadó kötelezettségeket, amely előírta a végrehajtásra vonatkozó eljárások utasításban történő rögzítését. A törvény (3§) előírja egy hosszú távú, 2025-ig előrettekintő stratégia megfogalmazásának szükségességét, valamint a stratégia alapján rövidebb időszakra vonatkozó programok megalkotását. Emellett úgyszintén meghatározza az üvegházhatású gázok kibocsátásának nyilvántartását, az ehhez kapcsolódó adatszolgáltatást, és azt, hogy a kiotói egységek a magyar állami vagyont képezik. A környezetvédelemért felelős miniszter feladatává teszi a kibocsátás és nyelés nyomon követését, valamint, hogy vagyongazdálkodói joggal rendelkezik a kiotói egységek felett.

Ezen törvény tehát nem határoz meg sem kibocsátási célokat, sem támogatandó tevékenységeket.

A **323/2007. (XII.11) Korm. rendelet** 10§ (7) d-f tartalmazza a kormány szinten eldöntendő feladatokat, emellett pedig meghatározza azt, hogy csak olyan projektek kaphatnak támogatást a kvótaértékesítésből befolyt összegekből, amelyek addicionális kibocsátás-csökkentést érnek el. Ez a rendelet hozta létre a Zöld Beruházási Rendszert, amely meghatározza a célokat, a célok megvalósítása érdekében létrehozott pályázati rendszert, összesíti a támogatási és pályázati feltételeket, valamint előírja az elfogadott pályázatok

végrehajtásának ellenőrzését.

A fenti rendeletet módosító 121/2009. (VI.11.) Korm. rendelet lehetővé teszi az Önkormányzati Minisztériumhoz beérkezett energiaracionalizálási pályázatok ZBR keretében történő elbírálását.

Végül, a **10/2009. (VII.17) KvVM utasítás** „a Zöld Beruházási Rendszer működtetésének, felhasználási jogcímeinek, nyilvántartásának és ellenőrzésének részletes szabályairól”, megnevezi a ZBR működtetésének szakigazgatási felelőseit (2§). Mindamellett az utasítás fontos alappillére a programokról való tájékoztatás rendszerének (3§) és menetének, pályázati rendszer szabályainak meghatározása (7-12§). A következőkben bemutatott két pályázat (Klímabarát Otthon Panel és Klímabarát Otthon Energiahatékonysági Alprogram) is ezeken az utasításokon alapul.

2.4. ZBR alprogramok fő elemeinek bemutatása

Magyarország számára az AAU tranzakciókból származó bevétel segítséget jelent a klímavédelmi célok elérésére és energiatakarékos, energiahatékonysági programok megvalósítására. Az ország az értékesített mennyiség felhasználását a ZBR keretén belül két alprogrammal kezdte meg. 2009-ben a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium (továbbiakban KvVM) pályázatot írt ki az energiahatékonysági felújításokra vonatkozóan: a Klímabarát Otthon Panel és a Klímabarát Otthon Energiahatékonysági Alprogramot.

A ZBR alprogramok legnagyobb újítása, bármilyen korábbi energiahatékonysági pályázathoz képest, hogy egységesített pályázati dokumentációval, és nagyoobbrészt elektronikus pályázási folyamattal a pályázatok egységességét sikerül elérni. Minden pályázónak ugyanazt a pályázati adatlapot és számításokat tartalmazó mellékleteket kell kitöltenie, így a pályázatok egymással teljes mértékben összehasonlíthatóak lesznek.

2009. augusztus 4-én először a **Panel Alprogram** meghirdetésére került sor, amelynek pályázati beadási határideje 2009. december 31-én járt le. Ezen programon belül az 1992. július 1. előtt kiadott építési engedély alapján, az iparosított technológiával épített lakóépületek széndioxid-kibocsátás csökkentést és energia-megtakarítást eredményező felújítására lehetett pályázni. A pályázaton a következő tevékenységek voltak támogatásra jogosultak: nyílászárók energia-megtakarítást eredményező felújítása vagy cseréje; homlokzatok és födémek hőszigetelése; épületgépészeti rendszerek korszerűsítése és felújítása; megújuló energiafelhasználás növelése és hagyományos energiahordozók megújulókkal való helyettesítése; épületek nyári hővédelmének javítása; valamint lodzsák beüvegezése. A pályázati forrásból támogatást kaphattak lakásszövetkezetek, társasházak, és helyi önkormányzatok saját tulajdonú bérházaik. A Panel alprogram 1 keretében 2009 végéig tartó időszakban 14,57 milliárd forintnyi támogatás megítélésére került sor (51 933 564 Euro - a Magyar Nemzeti Bank 2009-es évi Euro/Forint 280.57 átlagos árfolyamán számolva). A további, több mint 780 db pályázat feldolgozására a Panel alprogram 2 keretében 2010 első negyedévében kerül sor.

Az **Energiahatékonysági Alprogram** (továbbiakban EH program) 2009. december 15-én indult el, a pályázatok benyújtási határideje pedig 2010. október 30. 24:00 óra, vagy a rendelkezésre álló keret kimerüléséig lehetséges. A programban a hagyományos- és iparosított technológiával épült ingatlanok, valamint új, energiatakarékos lakóépületek, családi házak építésének támogatása volt a célpont. A támogatási kör ugyanazon energiahatékonysági tevékenységekre összpontosul, mint a Panel program, ám nagyobb hangsúlyt kapnak a

megújuló energiát hasznosító technológiák, valamint lényeges különbség, hogy új építésű épületek is támogathatóak. A kedvezményezett kör magánszemélyek, lakásszövetkezetek, és társasházak. A ZBR forrásból felhasználható keretösszeg 2 milliárd Ft (7 128 346 Euro), amire vonatkozóan 2009 folyamán nem született még támogatási döntés.

1. Táblázat Alprogramok fő jellemzőinek összefoglalása

	Panel alprogram	EH alprogram
Státusz (meghirdetési és zárási idő)	Nyitva: 2009.08.04-2009.12.31	2009.12.15 - folyamatos
Keret	26,66 Mrd Ft	2 Mrd Ft
Kedvezményezett kör	lakásszövetkezetek, társasházak, és helyi önkormányzatok saját tulajdonú bérházaik	magánszemélyek, lakásszövetkezetek, és társasházak
Támogatható tevékenységek	nyílászárók felújítása vagy cseréje; homlokzatok és födémek hőszigetelése; épületgépészeti rendszerek korszerűsítése és felújítása; a megújuló energiafelhasználás növelése (napkollektoros és napelemes rendszerek, biomassza kazánok, geotermikus hőszivattyúk, szélenergia hasznosítása), a hagyományos energiahordozók megújulókkal való helyettesítése, az épületek nyári hővédelmének javítása, valamint a lodzsák beüvegezése	
		Új építésű, energiatakarékos házak építése

2.5. ZBR alprogramok várt eredményei

A két 2009-ben meghirdetett Panel alprogram megvalósítása, igazolható módon a kifizetés és a környezeti eredmények megjelenése 2010-11 folyamán fog megtörténni. Ennek oka, hogy a támogatás célját jelentő üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkentés csak az igazolt energia-megtakarítás alapján történhet meg. A kedvezményezettek riportolási kötelezettsége a megvalósulás, és támogatás kifizetése után indul meg. A támogatások kifizetésének feltétele a beruházás ellenőrzött megvalósítása, mely megvalósítás történhet a támogatatói döntés után (a legtöbb Panel 1 pályázó várhatóan ezt választja), vagy még a támogatatói döntés előtt, a befogadás után (számos Panel 1 pályázó ezt választotta) is megtörténhet, ám riportolt eredménye ezen beruházásoknak is legjobb esetben 2010-végén kezd megjelenni.

A fentiek alapján 2009-ben még csak a beadott pályázati anyagok alapján előzetes becsléseket lehet tenni a várhatóan megvalósuló beruházásokra, azok beruházási összegeire, támogatási igényeire, általuk elért kibocsátás-csökkentésre, valamint ezen számokból számítható fajlagos értékekre. Ezek összesítését az alábbi táblázat tartalmazza.

Panel alprogram 1: A 121/2009 (VI.12.) kormányrendelet tette lehetővé, hogy az Önkormányzati Minisztériumhoz beadott pályázatok ZBR keretében kerüljenek elbírálásra. A ZBR rendszerben formailag megfelelt Panel 1 1425 db panel pályázatát a ZBR PKI 2009. november 18-án a Szakértői Bizottság elé támogatásra terjesztette, amelyből a bizottság 948 db pályázatot fogadott el. Ebből 2009 decemberéig 14,57 milliárd forint (54 175 429 Euro)

ZBR keretet kötöttek le. A KvVM miniszteri döntése értelmében 46,3 milliárd forint (165 021 207 Euro) beruházás valósulhat meg, amely 47 753 lakás érintésével várhatóan összesen 34 ezer tonna széndioxiddal csökkenti az ország éves kibocsátását.

Panel alprogram 2: A 2009. december 31-ével lezárult, elektronikusan benyújtott pályázatok száma 761 db volt, melyek 32,2 milliárd forint (114 705 186 Euro) ZBR állami támogatást igényelnek, 55 169 lakást, és együttesen közel 73 milliárd forint (közel 260 184 624 Euro) teljes beruházási költséget jelentenek. Ezen beruházások együttesen várhatóan több mint 76 ezer tonna CO₂ kibocsátás-csökkentést jelentenek éves szinten. Számos egyedi elbírás eredményeképpen 2010 folyamán néhány tucattal megnőhet a pályázatok száma.

2. Táblázat A Panel pályázatok összefoglaló pénzügyi adatai

Panel alprogramok szakaszai	Pályázatok száma	Támogatott pályázatok száma	Érintett lakások száma	Teljes beruházási költség	Pályázott ZBR támogatás
	db	db	db	MrdFt	MrdFt
Panel 1	948	948	47 753	46,32	14,57
Panel 2	761	0	55 169	72,98	32,18
Összesen	1 709	948	102 922	119,30	46,75

Az alprogramok célja, hogy – a Kiotói Jegyzőkönyv szerint eljárva – olyan energiahatékonysági intézkedéseket támogasson Magyarország, amellyel csökkentik az üvegházhatású gázok hazai kibocsátását, és amelyekre nincsen más támogatási forrás. Ezért ezen programok keretében csak olyan beruházás támogatható, melynek széndioxid kibocsátás-csökkentése mérhető, illetve energetikai hatékonyságjavító hatása igazolható. A beruházást követően az épületeknek az eredetnél lényegesen jobb széndioxid-kibocsátási adatokkal és energiahatékonysággal kell rendelkezniük.

A pályázatokhoz beadandó, egységesített energetikai számítások lényege, hogy minél pontosabban becsülhető legyen a kiindulási állapothoz képest az épületek jövőbeli széndioxid kibocsátása, vagyis a relatív kibocsátás-csökkentés.

A 3.sz. táblázat a **Panel alprogram 1 és 2.** adatai alapján a felújítás nélküli állapothoz képest tervezett éves kibocsátás-csökkenést, valamint ennek költséghatékonyságát mutatja be (1 kg/év CO₂ csökkenés hány Ft állami támogatással valósul meg). A táblázatban bemutatott átlag fajlagos CO₂ csökkentési költség az egyes pályázatok egyedi adatainak átlagából jön ki.

3. Táblázat A Panel pályázatok tervezett CO₂ megtakarításáról

Panel alprogramok	Pályázatok száma	1 Kg/év tervezett CO ₂ csökkenés támogatási igénye (átlag)	CO ₂ csökkenés (kg/év)
	db	Ft	
Panel alprogram 1	948	531	34 198 715
Panel alprogram 2	761	451	76 406 174
Összesen	1 709	495	110 604 889

A 2009 decemberében meghirdetett EH alprogram keretében 2009 folyamán mindössze 2 db pályázat érkezett be. Ezek összefoglaló adatait a 4. sz. táblázat tartalmazza.

4. Táblázat A 2009. december 31-ig beérkezett EH pályázatainak számáról és tervezett CO2 megtakarításáról

Pályázatok	Pályázott állami támogatás	1 Kg/év tervezett CO2 csökkenés támogatási igénye (átlag)	CO2 csökkenés (kg/év)
	Ft	Ft	
1. pályázat	1 667 348	86	19433
2. pályázat	2 431 000	3 414	712
Összesen	4 098 348	1750	20145

Mivel mind a két alprogramra beadott pályázatok elbírálása és megvalósítása folyamatban van, a 2009-es éves jelentésben bemutatott becült adatok tényleges megvalósuláshoz való viszonyát számos tényező befolyásolja.

A pályázati anyagokból összeállított összesítésekre többek között hatással lesz:

- hány pályázat lesz támogatva,
- az igényelt támogatásokat a támogató teljes egészében, vagy csak részben ítéli-e meg,
- a kedvezményezettek megkötik-e a támogatási szerződést,
- a megkötött támogatási szerződés alapján megvalósul-e a beruházás,
- közbeszerzés során változnak-e a tervezett beruházási költségek,
- kivitelezés során változik-e a műszaki tartalom,
- a kedvezményezettek megfelelően eleget tesznek-e a riportolási köteleességeiknek,
- időjárási jellemzők a tényleges hőigényt mennyire befolyásolják.

2.6. Elszámolható és nem elszámolható költségek

A ZBR alprogramok az éghajlatvédelmet szolgáló és a zöld beruházásokat támogató intézkedések során a benyújtott pályázatokat külön műszaki, energetikai, közgazdasági-környezetgazdasági szempontok szerint értékelik, és egy-egy projekt eredményét széndioxid egyenértékben határozzák meg. Ennek keretében mindkét programra általánosságban jellemző, hogy minden olyan beruházás **támogatható**, melynek széndioxid-kibocsátás csökkentése mérhető, illetve energetikai hatékonyságjavító hatása az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló **7/2006 (V.24.) TNM** rendelet szerint igazolható. A beruházást követően az épületeknek az eredetnél lényegesen jobb széndioxid-kibocsátási adatokkal és energiahatékonysággal kell rendelkezniük. A pályázatok elnyerésének feltétele, hogy, az EH alprogramnál, a beruházással érintett ingatlanoknak legalább egy energiakategóriát kell javulniuk, a Panel alprogram 1 és 2 esetén az energiahatékonyság javulásán van a hangsúly.

Az EH program emellett kitér arra, hogy a beruházás költségvetésében csak a **2007. évi CXXVII.** az általános forgalmi adóról szóló **törvény 169-172 §-ban** meghatározott feltételeket maradéktalanul kielégítő, és az árajánlattal megegyező tartalmú számlákkal azonosított és igazolt azon költségek számolhatók el, amelyek elengedhetetlenül szükségesek a beruházás végrehajtásához, és megfelelnek a költséghatékonyság elvének, azaz nem haladják meg az adott piacon általánosan elfogadott mértéket. Új berendezések, készülékek és anyagok vásárlása esetén csak azok támogathatók, amelyek kizárólag kereskedelmi forgalomból szerezhetőek be. A program útmutatójában szintén szerepel, hogy a megújuló energiaforrásból termelt többletenergia hálózatba történő visszatáplálásához szükséges berendezések költsége az összberuházási költség megállapításánál figyelembe vehető. Végül, míg a Panel programban nem volt lehetőség a szakértői díjak (KESZ számítás, energiatanúsítvány, beruházás megvalósulásának igazolása) elszámolására, az EH alprogram pályázonként a díj maximum 15 000. Ft értékig, egyszeri költségként (csak az első KESZ tábla és tanúsítvány költsége) elszámolja.

Alapvetően **nem elszámolhatók** egyik programban sem azok a költségek, amelyek a pályázati cél megvalósításával nincsenek közvetlen kapcsolatban, nem szolgálják az energiahordozó megtakarítást és nem vezetnek mérhető széndioxidkibocsátás-csökkentéshez. Ezek az úgynevezett a támogatás szempontjából nem elismerhető tervezett ráfordítások, a tervezett felújítással kapcsolatos kivitelezési költségek és a tervezett felújításra vonatkozó pályázattal kapcsolatos működési költségek (**részletesen lásd 1. számú melléklet**).

Összességében azonban elmondhatjuk, hogy a két pályázat elszámolható- és nem elszámolható költségei között alapvetően hasonlóság figyelhető meg. Az elszámolható és nem elszámolható költségek tételes listáját a 1. sz. melléklet tartalmazza.

2.7. Támogatási intenzitás

A ZBR támogatás újdonsága, hogy egy alaptámogatás mellett tartalmaz egy az energiatakarékosság függvényében növekvő, a nagyobb környezeti hozadékot jelentő pályázatokat jutalmazó ún. KlímaBónusz támogatást.

A ZBR programok keretében minden olyan beruházás **támogatható**, melynek széndioxid-kibocsátás csökkentése mérhető, illetve energetikai hatékonyságjavító hatása az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról szóló **7/2006 (V.24.) TNM** rendelet szerint igazolható. Az épületenergetikai számítás ezen rendelet alapján történik, melyet a pályázó az előre elkészített, a pályázati dokumentáció részét képező, sztenderdizált táblázat segítségével készít el (lásd 2.sz. melléklet: KESZ_panel.xls) Az energetikai besorolás meghatározásánál az épület egészét kell figyelembe venni.

A programokon belül a támogatási rendszer úgy lett kialakítva, hogy komplex felújításokra motiváljon, felkínálva az úgynevezett KlímaBÓNUSZ kiegészítő támogatás lehetőségét a pályázóknak. Ennek megfelelően a támogatás többszintű, amely egy alap- és lehetőség szerint a KlímaBÓNUSZ támogatásból épül fel.

Az **alaptámogatás** egy olyan költségáramos támogatás, amely valamennyi érvényes pályázat esetén igénybe vehető állami támogatás, és melynek mértéke a támogatás szempontjából elismerhető bekerülési költség 1/3-a a Panel alprogram 1 és 2 esetén, és 30 %-a az EH alprogram esetén.. A Panel programban ez lakásonként legfeljebb 500 000 Ft (1 782 Euro), lehet, míg az EH program esetében összesen maximum 3 195 000 Ft-ot (11 388 Euro) jelent.

A **KlímaBÓNUSZ** vagy más néven hatékonyság arányos támogatás további támogatási forrás lehetőségét nyújtja a pályázók számára, és komplex felújításra motivál. Ennek megvalósulása úgy történik, hogy a felújítás eredményeképpen elért épületenergetikai kategória emelkedésének megfelelően növekszik a támogatás mértéke. Ez nemcsak a komplex energiahatékonysági felújításokat helyezi előtérbe, hanem ráirányítja a figyelmet az épületenergetikai tulajdonságokra is.

A Panel alprogramnál ez a támogatás akkor vehető igénybe, ha az épület a felújítás eredményeképpen legalább a C energetikai kategóriát éri el. Az elért kategória függvényében a támogatás mértéke a beruházási költség kb. 10-27%-a. A célzott kategória C, B, A, A+ és A++ lehetett. Az EH programnál a pályázóknak egy magasabb, legalább B energetikai kategóriát kell elérniük ahhoz, hogy jogosultak legyenek a kiegészítő támogatásra is. Ez egy újabb 10-30%-os elszámolható felújítási költséget jelent az alaptámogatás mellett a pályázók számára. Végül, itt a célzott kategória B, A, és A+ lehet.

Amennyiben az elért kategória a Panel pályázatoknál nem éri el a C kategóriát, az EH esetében pedig a B kategóriát, a pályázó nem lehet jogosult a KlímaBÓNUSZ támogatásra.

Összesítve, a ZBR pályázatok állami támogatásának mértéke ennek következtében a klímabónusszal együtt nem haladhatja meg a beruházás elszámolható költségeinek 60%-át. Az igényelt állami támogatás lakásonkénti mértékénél minden esetben a pályázattal érintett lakások száma van figyelembe véve.

A KlímaBÓNUSZ támogatás az elért kategória függvényében az alábbiak szerint alakul a Panel alprogramban:

5. Táblázat a Panel program KlímaBÓNUSZ támogatás mértéke

Célkategória	KlímaBÓNUSZ támogatás	Támogatás maximuma	
		Ft/lakás	Euro/lakás
C	10%	200 000	713
B	15%	300 000	1069
A	20%	400 000	1426
A+	25%	700 000	2495
A++	27%	1 000 000	3564

Az EH alprogramnál a KlímaBÓNUSZ a következőképpen figyelhető meg:

6. Táblázat Az EH alprogram KlímaBÓNUSZ támogatásának megoszlása

KlímaBÓNUSZ támogatás						
Kiegészítő támogatás mértéke	10%		20%		30%	
Elért energetikai kategória	B		A		A+	
	Ft	Euro	Ft	Euro	Ft	Euro
Max. támogatás	200 000	713	600 000	2 139	1 000 000	3 564

Az EH programon belül az a pályázó, aki egy új ingatlanon kíván felépíteni egy energiatakarékos házat, annak az épületnek az építése maximum 130 m²-ig támogatható. Ennél nagyobb nettó hasznos alapterületű ingatlan építésének támogatására nem lehet

pályázni.

7. Táblázat új, energiatakarékos ingatlanok építésének támogatása

Támogatott energetikai kategória	A+	
	Ft/m ²	Euro/m ²
Támogatás mértéke (lakásonként)	max. 25 000	max. 89
Maximális támogatás mértéke (lakásonként)	3 250 000	11 584

A fennmaradó beruházási költség az **önrész**, amely saját forrásból és egyéb forrásból áll. A saját forrás lehet készpénz, bankbetét, értékpapír, vagy ESCO típusú vállalkozói szerződés által biztosított fedezet. Az egyéb forrás lehet egyéb támogatás (pl. Panel pályázatok esetében önkormányzati támogatás – ezeket hívjuk kétlépcsős pályázatoknak), és nem támogatásnak minősülő más forrás (pl. bankoktól vagy hitelintézetektől felvett kölcsön, mint a „Sikeres Magyarorszáért” Lakossági Energiatakarékosági Hitelprogram keretében történő hiteligenlés).

2.8. A ZBR pályázatok benyújtásának módja

A ZBR pályázatok benyújtása papír alapon (EH alprogram) vagy elektronikus és papír alapon (Panel programnál) történik, kizárólag magyar nyelven. A pályázati felhívást, tájékoztatót, útmutatót, adatlapokat, kiegészítő dokumentumokat a pályázó a www.kvvmfi.hu, a www.kvvm.hu és a www.energiakozpont.hu oldaláról tudja letölteni.

Az elektronikus úton beadott pályázatok esetében a kitöltött pályázati adatlapot a pályázó a www.mo.hu ügyfélkapu dokumentum feltöltő segítségével juttatja vissza a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztériumnak. Ebben az esetben csak az adatlap és a KESZ_panel.xls benyújtása történik elektronikusan, az egyéb benyújtandó dokumentumok pedig postán (lásd 2. számú melléklet). A pályázás szigorú feltétele, hogy a pályázat nyilvántartásba vételétől (befogadásától) számított 8 napon belül kell a nem elektronikus úton beadott dokumentumokat postára adni. A dokumentumok között szerepelnie kell a pályázati azonosító számnak, amit a fogadó rendszer automatikusan generál és érkezéskor megküld a pályázónak.

Mindkét program pályázatának benyújtását végezheti maga a pályázó vagy a pályázó megbízottja (a megbízás tényét hitelesen, írásban igazolni kell), de a szerződést a pályázó személyesen írja alá, és a felelősség őt terheli.

A ZBR pályázatok az alábbi fő részekből állnak:

- formanyomtatványok (adatlapok)
- önkormányzat dokumentumai (Panel pályázatok esetében)
- műszaki dokumentumok (a jelenlegi állapotra illetve az elérendő állapotra vonatkozóan épületenergetikai szakértő által elvégzett Környezetvédelmi Energetikai Számításokat (KESZ számítás) xls formátumban (Microsoft Office Excell 2003), illetve kép vagy pdf. formátumban)
- mellékletek
- fényképek az épület állapotáról.

Az energetikai számításoknál még megjegyzendő, hogy az eredeti és a tervezett állapotra vonatkozó számításokat csak a Magyar Mérnöki Kamara vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő ENt-Sz vagy SZÉSZ 8 kategóriájú, épületek energetikai tanúsítására jogosult, illetve épületenergetikai szakértő végezheti. A szakértők listája a két kamara honlapján található (www.mek.hu, www.mmk.hu).

2.9. Benyújtás helye és módja

A ZBR pályázatokkal kapcsolatos postán beküldendő dokumentumokat az alábbi címre kell eljuttatni: Energia Központ Nonprofit Kft. 1437 Bp. Pf. 328.

A kizárólag postai úton elküldött EH pályázatoknál a pályázatot 1 eredeti és 1 másolati példányban kell benyújtani, melyhez csatolni kell az energetikai és CO₂ számításokat tartalmazó CD-t 1 példányban. Panel pályázatok esetében az elektronikus benyújtás után 8 napon belül, postai úton beküldött pályázatokat csak egy példányban kell elküldeni, ahol a borítékon/csomagon fel kell tüntetni a pályázó nevét és címét, valamint a pályázattal érintett épület címét és a pályázat azonosítóját.

2.10. Résztvevő intézményrendszer

Mint ahogy azt már korábban, a ZBR jogszabályi háttérénel említettük, a **10/2009. (VII.17) KvVM utasítás** megnevezi a ZBR működtetésének szakigazgatási felelőseit, valamint meghatározza a programokról való tájékoztatás rendszerét, menetét és a pályázati rendszer szabályait.

A ZBR rendszer működéséért alapvetően a környezetvédelmi miniszter és az ő minisztériuma a felelős. A KvVM Fejlesztési Igazgatóságán (továbbiakban KvVM FI) belül a költségvetési és működési szempontból is elkülönült, közvetlenül az FI igazgató alá tartozó ZBR Pályázati Koordinációs Iroda (továbbiakban ZBR PKI) közreműködik a döntés-előkészítő szerv részére meghatározott, pályázati rendszer keretében nyújtható támogatásokkal összefüggő pályázati koordinációs feladatok ellátásában. A KvVM utasításban foglaltak alapján a ZBR PKI ellátja a Klímabarát Otthon Panel és Klímabarát Otthon Energiahatékonysági Alprogramokra vonatkozó pályázati koordinációs, szabályozási, adatszolgáltatási feladatokat, valamint részt vesz a pályázati kiírások előkészítésében és módosításában.

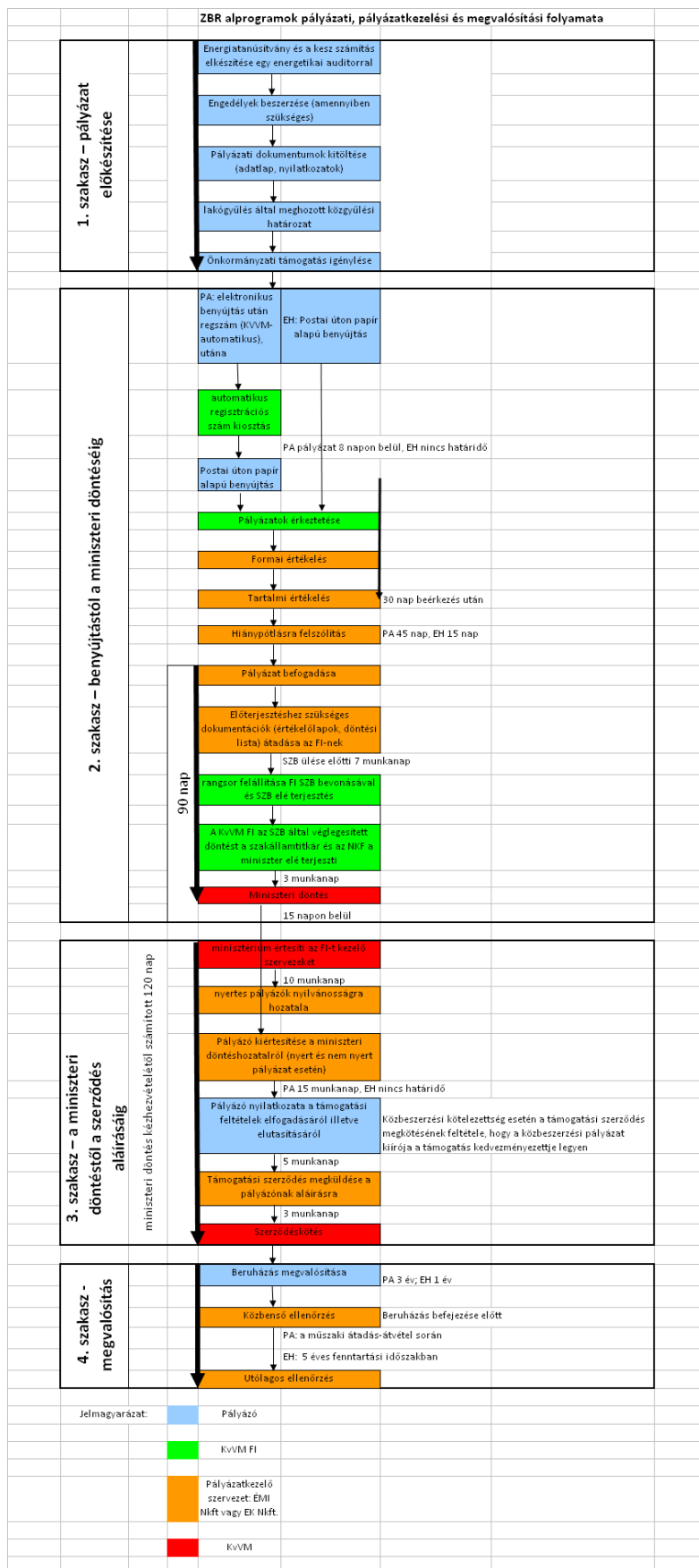
A Panel program esetében a pályázatok két szakaszban kerültek befogadásra a kijelölt felelős intézményhez, a KvVM-hez. A Panel 1 szakasza azokat a pályázatokat tartalmazza, amelyek a 323/2007 (XII.11) Korm. rendelet módosításáról szóló **121/2009 (VI.12) Korm. rendelet** és a minisztériumok közötti együttműködési megállapodás alapján a 2008. évi panel pályázatok ZBR szabályok szerinti elbírálásra átadott formái, és a kormányrendelet 10. §-ának való megfelelésének ellenőrzésén estek át. A pályázók közvetlen kapcsolatban – mint pályázatkezelő szervezettel – az Építésügyi, Minőségellenőrzési Innovációs Nonprofit Kft-vel (továbbiakban ÉMI Nkft) voltak, mely ellenőrzi a támogatási kérelmek (pályázatok) megfelelőségét, a források előírás szerinti felhasználását, a támogatott tevékenységek megvalósulását, az elért energia megtakarítást és széndioxid kibocsátás-csökkentést.

A Panel 2 szakasz a 2009-ben elektronikus úton beadott, és a KvVM informatikai rendszerébe befogadásra kerülő pályázatokat jelenti. Itt és az EH program pályázatainál az Energia Központ Nonprofit Kft. (továbbiakban EK Nkft) közreműködik, mint pályázatkezelő szervezet, és látja el annak megfelelően feladatait.

2.11. A ZBR pályázatok pályázatkezelési/döntéshozatali folyamata

A ZBR programok pályázatkezeléséről általában elmondható, hogy nagy adminisztrációs igénnyel bírnak. A következő ábra a teljes pályázatkezelési- és döntéshozatali folyamatot és azok határidejét mutatja be az összes szereplő közreműködésével.

8. Táblázat a ZBR programokban résztvevő szervezetek és pályázatkezelési folyamatok leírása

1. szakasz – pályázat előkészítése

A ZBR pályázat benyújtás előtt számos idő és forrásigényes lépés megtételét követeli meg a pályázótól. Ezen követelmények célja nem csak az adminisztratív kötelezettségeknek való megfelelés, hanem a jogszerűség biztosítása, és a környezeti hasznok minél pontosabb felbecsülése.

Éppen ezért a pályázati előkészítés része a környezet-energetikai számítás, amely pontosan megmutatja a beruházás eredményeképpen megjelenő energia és CO₂ csökkentést; az építéshez szükséges engedélyek beszerzése; a pontos költségbecslés; valamint kiegészítő önkormányzati támogatások igénybevétele esetén az önkormányzati döntés megszerzése.

2. szakasz – pályázat benyújtásától a pályázat miniszter által meghozott döntéséig

Amikor egy pályázat beadásra kerül, először egy **formai**, majd egy **tartalmi vizsgálaton** megy keresztül, amit a pályázatkezelő szerv hajt végre (ÉMI Nkft vagy EK Nkft). Ha az elbírálás során a pályázat hiánypótlás nélkül a megvalósítandó beruházás tartalmát tekintve megfelel a pályázati kiírás céljának, akkor tekintendő egy pályázat **befogadottnak**, melyről a pályázó levélben értesül. Amennyiben tartalmi okból **hiánypótlás** és/vagy további tartalmi részletezés, pontosítás szükséges, arra a pályázatkezelő szervezet a Panel programnál 45 napos, míg az EH programnál 15 napos határidő kitűzésével, egyszeri alkalommal, "hiánypótlás" megküldésének formájában hívja fel erre a pályázó figyelmét. Ha a pályázó a hiánypótlást a megadott határidőre nem teljesíti, vagy csak hiányosan teljesíti, a pályázat **elutasításra** kerül. A fenti szempontoknak nem megfelelő pályázatok elutasításáról, illetve az elutasítás indoklásáról a pályázót a pályázatkezelő szervezet levélben értesíti. Az így elutasított pályázatok nem részesülhetnek állami támogatásban. A vonatkozó jogszabályok szerint a döntés előkészítési folyamatba a Magyar Államkincstár is bevonásra kerül. A tartalmi ellenőrzés után a pályázatok egy **műszaki értékelésen** esnek keresztül, ahol az elbírálás során az alábbi szempontok kerülnek figyelembe vételre:

- a beruházás műszaki tartalmának megfelelősége
- beruházási költségek indokoltága és elszámolhatósága
- beruházással elérhető eredmény vizsgálata
- ár-érték arány vizsgálata
- felhasználni tervezett anyagok, berendezések energetikai-műszaki megfelelősége.

Szakmai értékelés során előnyben kell részesíteni azon pályázatokat, melyek nagyobb fajlagos szén-dioxid megtakarítást jelentő beruházást hajtanak végre, valamint azokat a pályázatokat, ahol a költséghatékonyság elve érvényesül, mindamelllett ezen pályázatok közül a komplex, több célt megvalósító fejlesztéseket.

Az értékelői javaslatok a KvVM FI részére megküldésre kerülnek, mely alapján a KvVM FI előterjeszti azokat a Szakmai Bizottság részére. A bizottság egy kialakított módszertan alapján rangsorba állítja a pályázatokat, amit a KvVM FI előterjeszt a pályázat kiírója részére, azaz a KvVM-nek, döntés céljából. A bizottsági javaslat alapján, a pályázat befogadásától számított 90 napon belül a környezetvédelmi és vízügyi miniszter, illetve az általa kijelölt személy dönt a) a pályázat igényelt, vissza nem térítendő támogatással egyező összegű támogatásáról; vagy b) a pályázat csökkentett mértékű támogatásáról; vagy c) a pályázat elutasításáról. A jóváhagyott döntés alapján a pályázatkezelő szervezet értesíti ki a pályázókat a támogatási szerződés megkötéséről.

Ha a pályázati eljárás során, vagy a támogatási szerződés megkötését követően megállapításra kerül, hogy a pályázó javára, a jogszabályok, vagy a pályázati útmutató megsértése ellenére a

támogató pozitív támogatói döntést hozott, illetve támogatási szerződést kötött (ideértve a támogató, vagy a pályázatkezelő szervezet tévedését is), úgy a támogató a támogatási döntés visszavonására, vagy a támogatási szerződéstől való elállásra jogosult.

3. szakasz – a miniszteri döntéstől a támogatási szerződés aláírásáig

A pályázókat a döntésről a pályázatkezelő szerv a döntés meghozatalát követő 15 munkanapon belül írásban tájékoztatja, és a vissza nem térítendő támogatásban részesülő pályázók részére kiküldi a támogatási szerződést. Elutasított pályázat esetén a tájékoztatás tartalmazza az elutasítás indokát. Támogatott pályázat esetén a kedvezményezett nevét, a pályázat tárgyát, a megvalósítás helyét és a megítélt vissza nem térítendő támogatás összegét a KvVM (www.kvvm.hu) és a pályázatkezelő szervezet (www.energiakozpont.hu) internetes honlapján közzéteszi.

A vissza nem térítendő támogatásról szóló döntést követően a pályázatkezelő szerv a KvVM nevében támogatási szerződést köt a kedvezményezettel. A támogatási szerződés megkötésének feltétele, hogy a kedvezményezett az előírásoknak megfelelően és határidőre teljesítse a szerződéskötéshez szükséges feltételeket. Amennyiben a fenti határidőtől számított 30 napon belül a támogatási szerződés a kedvezményezett hibájából nem jön létre, az államháztartás működési rendjéről szóló **217/1998. (XII. 30.) Korm. rendelet 87.§-ának (3)** bekezdésében foglaltak alapján a támogatási döntés érvényét veszti. A pályázónak számos dokumentumot és a támogatási szerződést (cégszerűen) aláírva a pályázatkezelő szervezethez a szerződés kézhezvételétől számított 30 napon belül el kell juttatnia.

A támogatási szerződést és mellékleteit az előírt alaki és formai követelmények betartásával a pályázatkezelő szerv készíti el. A kedvezményezett az értesítés kézhezvételétől számított 15 napon belül köteles bejelenteni a pályázatkezelő szervezetnek, amennyiben a támogatási szerződés tervezetben meghatározott adataiban változás történt. Ebben az esetben a kedvezményezett bejelentése tartalmának megfelelően módosított dokumentációt a pályázatkezelő szervezet ismételtén megküldi a kedvezményezett részére.

A kedvezményezett köteles a támogatási szerződésben foglalt feltételeknek megfelelően végrehajtani a beruházást. Amennyiben a kedvezményezett nem a feltételeknek megfelelően jár el, a KvVM jogosult a szerződésben foglaltak szerint a finanszírozás felfüggesztésére, a vissza nem térítendő támogatás csökkentésére, visszavonására, a már kifizetett vissza nem térítendő támogatás visszafizetésének kezdeményezésére, valamint a szerződés felmondására.

A pályázó a támogatási szerződés megkötése előtt köteles nyilatkozni, hogy a beruházást mikor kezdte meg (10 nappal a megkezdés után írásban kell értesíteni a pályázatkezelő szervet), illetve amennyiben még nem kezdte meg, akkor a szerződéskötést követően utólagosan teszi meg fenti bejelentési kötelezettségét a támogatási szerződés mellékletét is képező bejelentési űrlapon.

Támogatás folyósításának feltétele, hogy megküldésre kerüljön a beruházás utáni állapotot igazoló, szakértő által kiállított és aláírt nyilatkozat, melyben a szakértő vagy felelős műszaki vezető büntetőjogi felelőssége tudatában kijelenti, hogy a megvalósult állapot azonos a tervezettel, vagy azzal energetikailag egyenértékű.

Amennyiben a beruházás a tervezettől eltérően valósul meg, a támogatás egy része, vagy egésze visszafizetendő.

4. szakasz – megvalósítás

A pályázat tárgyát képező beruházás megvalósítása után történik meg az ellenőrzés, és ez alapján a kifizetés. A fenntartási időszak alatt a kedvezményezettnek éves jelentéseket kell benyújtania, melyben a környezeti cél megvalósulásáról tájékoztatja a támogatót.

A 323/2007 (XII.11.) Kormányrendelet értelmében a KvVM az általa meghatalmazott szervek, illetve a külön jogszabályban feljogosított szervezetek jogosultak helyszíni és dokumentumok alapján történő ellenőrzés lefolytatására. A pályázat benyújtását követően előzetes, közbenső, illetve utólagos ellenőrzésre kerülhet sor.

Előzetes ellenőrzés a döntés-előkészítés szakaszában, a döntés meghozatala előtt történik. Ennek keretében ellenőrzésre kerül:

- a pályázatban lévő információk helytállósága (pl. beszerelésre kerülő nyílászárók műszaki megfelelőségét igazoló dokumentum – ÉME engedély, CE minősítés)
- a beruházás megkezdésének időpontja
- a beruházás megalapozottsága
- a helyszín alkalmassága
- helyszíni ellenőrzést kiváltó konkrét ok.

Közbenső ellenőrzésre a támogatási szerződés megkötését követően, az elszámolás előtt kerül sor. Ennek keretében a következők kerülnek ellenőrzésre:

- a pályázatban lévő információk helytállósága (pl. beszerelésre kerülő nyílászárók műszaki megfelelőségét igazoló dokumentum – ÉME engedély, CE minősítés)
- a beruházás megkezdésének időpontja
- a beruházás tartalmának a pályázatban foglaltak szerint történő megvalósulása
- a megvalósulás ütemezése
- a beruházás időbeli megvalósulása
- helyszíni ellenőrzést kiváltó konkrét ok.

Végül, **utólagos ellenőrzésre** az elszámolást követően, az öt éves fenntartási időszakban kerül sor. Ennek keretében ellenőrzésre kerül:

- a pályázatban lévő információk helytállósága (pl. beszerelésre kerülő nyílászárók műszaki megfelelőségét igazoló dokumentum – ÉME engedély, CE minősítés)
- a megvalósult beruházás műszaki tartalma
- a beruházás időbeli megvalósulása
- a beruházás költségvetése
- a forrásösszetétel alakulása
- az eredmények alakulása
- a fentiek megfelelése a pályázatban foglaltaknak
- helyszíni ellenőrzést kiváltó konkrét ok.

A közbenső és utólagos helyszíni ellenőrzés elsődleges feladata a támogatási szerződés teljesítésének, a források rendeltetésszerű és a szerződés megfelelő felhasználásának ellenőrzése, a megvalósulás igazolása. A helyszíni ellenőrzés során sor kerül a beruházás állapotának, illetve az ahhoz kapcsolódó teljes dokumentációnak, így:

- a vállalkozói és egyéb szerződések
- a számlák, és azok kifizetését igazoló dokumentumok, valamint
- a projekthez kapcsolódó egyéb dokumentumok vizsgálatára.

A helyszíni ellenőrzések pontos és szabályszerű lefolytatásának elősegítése érdekében megfelelő figyelmet kell fordítani a beruházás végrehajtása során keletkező dokumentumok elkülönített és naprakész nyilvántartására. Amennyiben a pályázó vagy a kedvezményezett az ellenőrzéseket akadályozza, illetőleg az ellenőrzéshez szükséges tájékoztatást nem adja meg, a pályázata elutasítható, illetőleg az odaítélt vissza nem térítendő támogatás visszavonható.

A pályázatkezelő szervezet részére a beruházás megvalósulását és a pénzügyi beszámoló elfogadását követően öt évig évente egy alkalommal a pályázó köteles az erre a célra rendszeresített formanyomtatványon monitoring adat szolgáltatására, mely energiaszámlákon (pl. gáz, villamos áram) alapszik. Amennyiben a fogyasztási adatok túlzottak, helyszíni ellenőrzés rendelhető el, ahol szakértők ellenőrzik, hogy a pályázatban foglalt műszaki tartalom megvalósult-e vagy megfelelő állapotban van jelen. Az adatszolgáltatás elmulasztása a következő években a pályázatból való kizárást eredményezi.

2.12. A ZBR-nek egyéb nemzeti programokhoz való kapcsolata

A ZBR alprogramok céljaikban megegyeznek, tematikájukban kiegészítik, módszerükben újat hoznak a korábbi, illetve futó egyéb nemzeti programokhoz képest.

2009-ben hasonló célcsoportot (lakosság) megcélzó, hasonló tevékenységet (épületenergia-racionalizálás) támogató program a 2009 nyarán kevesebb, mint 1 hónapig futó Nemzeti Energiatakarékosági program (NEP) volt, mindössze 1,5 milliárd forint kerettel. Az EU forrásokból társfinanszírozott Környezet Energia Operatív Program (KEOP) és Regionális Operatív Programok (ROP) programok nem támogatják a lakossági épületállomány fejlesztését.

Ez alapján tehát a ZBR programok új támogatási forrást jelentenek, amire korábban ugyan volt már példa (NEP), azonban nem éghajlatvédelmi motivációval, és kevésbé egységesített feltételrendszerrel.

9. Táblázat Magyar energiaracionalizálási támogatások összehasonlítása

	KEOP 4	KEOP 5	ROP-ok	NEP	NSZ	ZBR PA	ZBR EH
Státusz	Nyitva	Nyitva	Részben nyitva	Zárva	Nyitva	Zárva	Nyitva
Terület	ME	EH, EH+ME	Egyéb fejlesztés+ EH, és EH+ME	EH, EH+ME			
	Épületek+termelés	Épületek+termelés	Épületek+termelés	Épületek			
Forrás	EU (85%)+Magyarország (15 %)			Magyar költségvetés	Visszatöltendő alap	Kvótaértékesítés	
Indikátor	CO2 csökkentés, Megújuló alapú GJ, kWh	CO2 csökkentés, GJ megtakarítás	Egyéb+CO2 csökkentés, GJ megtakarítás, megújuló alapú GJ, kWh	Egyéb+GJ megtakarítás, megújuló alapú GJ, kWh	Egyéb+GJ megtakarítás, megújuló alapú GJ, kWh	CO2 csökkentés	CO2 csökkentés
Területi korlátozás	Teljes Magyarország, kivéve KMR ²	Teljes Magyarország					
Célcsoport	Vállalkozás, közsféra	Vállalkozás, közsféra	Vállalkozás, közsféra	Lakosság	Lakosság+vállalkozás+ közület	Lakosság	Lakosság
Támogatási intenzitás meghatározója	Területiség	Területiség	Területiség	Tevékenység	Tevékenység	Elért hatás	

ME: megújuló energiák
KEOP : Környezet Energia Operatív Program
NSZ: Német Szénsegély

EH: energia hatékonyság
ROP: Regionális Operatív Program
Nemzeti Energiatakarékosági Program

² Közép-Magyarországi Régió

3. ZBR alprogramok 2009-es eredményei

3.1. Panel alprogram 1 és 2. szakaszának fő környezetvédelmi és támogatási mutatóinak áttekintése

A fejezet országos, regionális, és a régiókon belül megyénkénti bontásban összegezve tartalmazza a beadott pályázatok fő adatait.

Az alábbi táblázat a 2009. december 31-ig benyújtott összes panel pályázat összesítő adatait foglalja magában.

A ZBR Panel program két ütemben kerül megvalósításra:

Panel alprogram 1. szakasz: A 2008-ban az Önkormányzati Minisztériumhoz beadott, a 121/2009 (VI.11.) kormányrendelet értelmében a ZBR rendszer keretében elbírálendő pályázatok.

Panel alprogram 2. szakasz: elektronikus + papír alapú benyújtással beadott pályázatok.

Az adatokat az Építésügyi és Minőségellenőrzési Innovációs Non-profit Kft (ÉMI Nkft) bocsátotta rendelkezésre. A táblázat az alábbi projektenként összesített adatokat tartalmazza:

Panel alprogram 1+2 Teljes beruházási költség: a pályázott projekt megvalósítása során tervezett összes beruházási költsége forintban.

Panel alprogram 1+2 ZBR támogatás: a pályázott projekt számra tervezett állami támogatás forintban. Ez tartalmazza a ZBR támogatást (kb. 98%) és a kapcsolódó, ám kibocsátás-csökkentéssel nem járó, az Önkormányzati Minisztérium által nyújtott támogatást.

Panel alprogram 1+2 Pályázattal érintett lakások száma: az egyes projektek által érintett lakások összes darabszáma, db-ban.

Panel alprogram 1+2 CO2 csökkenés (kg/év): az összes várható éves CO2 csökkenés kg-ban megadva.

Panel alprogram 1+2 Átlagos fajlagos CO2 csökkentés költség (Ft/CO2 kg/év): Átlagos fajlagos CO2 csökkentés a megyék, régiók pályázatonkénti átlagos adatainak átlaga.

Panel alprogram 1+2 Pályázatok száma: a beadott pályázatok száma az adott területi egységben (régió, megye), db-ban.

10. Táblázat Panel 1 és 2 főbb összefoglaló adatai regionális és megyei bontásban

Régiók szerint	Panel alprogram 1+2 Teljes beruházási költség (Ft)	Panel alprogram 1+2 ZBR támogatás (Ft)	Panel alprogram 1+2 Pályázattal érintett lakások száma (db)	Panel alprogram 1+2 CO2 csökkenés (kg/év)	Panel alprogram 1+2 Átlagos fajlagos CO2 csökkentés költség (Ft/CO2 kg/év)	Panel alprogram 1+2 Pályázatok száma (db)
Nyugat-Dunántúl	10 188 486 495	3 931 401 039	10 949	9 147 487	470	222
Győr-Moson-Sopron	7 473 198 446	2 950 410 942	7 608	6 979 709	457	157
Vas	1 726 226 171	604 704 293	2 124	1 495 555	432	43
Zala	989 061 878	376 285 804	1 217	672 223	634	22
Közép-Dunántúl	8 115 567 119	2 971 268 923	9 860	6 536 140	539	251
Komárom-Esztergom	2 424 188 533	858 789 685	2 179	2 365 394	371	84
Veszprém	2 089 752 174	893 313 347	2 161	1 786 219	472	42
Fejér	3 601 626 412	1 219 165 891	5 520	2 384 527	675	125
Dél- Dunántúl	4 517 326 396	1 499 841 461	5 964	3 932 220	481	163
Somogy	1 986 135 602	660 572 448	2 501	1 535 196	566	59
Tolna	1 106 682 938	338 309 715	1 054	943 254	391	28
Baranya	1 424 507 856	500 959 298	2 409	1 453 770	447	76
Észak-Magyarország	13 438 913 987	5 362 370 944	10 549	14 156 524	418	218
Heves	627 015 006	196 825 907	1 308	737 982	414	30
Borsod-Abaúj-Zemplén	12 793 103 981	5 159 695 037	9 177	13 391 524	420	187
Nógrád megye	18 795 000	5 850 000	64	27 018	217	1
Észak-Alföld	12 507 724 134	4 396 175 870	10 302	10 528 420	597	187
Szabolcs-Szatmár-Bereg	4 763 723 490	1 627 845 450	3 786	2 718 394	741	97
Hajdú-Bihar	5 385 449 294	2 017 446 707	3 842	5 666 966	421	45
Jász-Nagykun-Szolnok	2 358 551 350	750 883 713	2 674	2 143 060	465	45
Dél- Alföld	14 542 796 190	5 307 230 134	11 390	12 911 148	477	284
Bács-Kiskun	4 839 915 295	1 764 267 446	4 498	4 270 543	500	88
Békés	926 644 756	332 002 352	1 016	1 143 130	288	27
Csongrád	8 776 236 139	3 210 960 336	5 876	7 497 475	495	169
Közép-Magyarország	55 991 539 709	23 286 029 401	43 908	53 392 950	494	384
Pest	6 062 105 887	2 097 109 500	4 421	5 300 086	418	309
Budapest	49 929 433 822	21 188 919 901	39 487	48 092 864	513	75
összes	119 302 354 030	46 808 828 629	102 922	110 604 889	495	1 709
átlag	69 808 282	27 357 705	60	64 719	509	85

Áttekintés:

A pályázók az egész országra vonatkoztatva 119,3 milliárd forint teljes beruházási költséggel és 47,4 milliárd forint pályázott állami támogatással tervezik megvalósítani a fejlesztéseket. Az összesen 1 709 db beadott pályázattal érintett lakások száma 102 922 db. A CO₂ csökkenés éves tervezett mennyisége közel 110 605 tonnát tesz ki. Ez a 2012. december 31-ig tartó első kiotói vállalási időszakkal számolva, 2010-es megvalósulást feltételezve legalább 202 010 tonna kibocsátás csökkentést jelentene az ország számára.

A pályázatok összességében átlagosan 69,8 millió forintos beruházásra 27,7 millió forint támogatást kapnak. Az országos átlagos pályázatonkénti lakásszám 60, míg az évesen tervezett CO₂ csökkentés átlagosan 65 tonna.

Érdemes külön megvizsgálni a Panel alprogramot az egyik kiemelkedően nagy projekt nélkül. A Faluház projekt nélkül a pályázatok összességében átlagosan 69,2 millió forintos beruházásra 27,5 millió forint támogatást kapnak, mellyel átlagosan valósul meg. Az országos átlagos pályázatonkénti lakásszám 60, míg az évesen tervezett CO₂ csökkentés átlagosan 64 tonna.

11. Táblázat Faluház projekt fő adatai a ZBR keretbe képest

	Teljes beruházási költség (Ft)	Pályázott állami támogatás (Ft)	Pályázattal érintett lakások száma (db)	CO ₂ csökkenés (kg/év)	Átlagos fajlagos CO ₂ csökkentés költség (Ft/CO ₂ kg év)	Pályázatok száma (db)	Támogatás/lakás (Ft/lakás)
Faluház	1 159 410 410	386 470 136	884	599 243	645	1	437 183
1. átlag (Faluházzal)	48 862 700	16 055 556	50	36 075	556	50	321 111
2. átlag Faluház nélkül	47 689 999	15 664 411	49	35 480	556	50	316 503
Faluház 1. átlagtól eltérése (%)	2 373	2 407	1 768	1 661	116	2	136
Faluház 2. átlagtól eltérése (%)	2 431	2 467	1 786	1 689	116	2	138

A Faluház projekt – az ország legnagyobb panelépületének felújítása ZBR forrásból:

Magyarország legnagyobb lakóházának felújítása 2009 júniusában kezdődött el és decemberben fejeződött be. Az épület 1970-ben épült. A beruházás előtt a nagy mennyiségű energiafogyasztás miatt jelentős volt a CO₂ kibocsátás. A lakóház közel 3000 főnyi lakójának 82 %-a támogatta a felújítást.

A felújítás keretében a következő beruházások történtek meg:

- egyedi hőmennyiségmérőket szereltek fel, és modernebb kisebb hőközpontot létesítettek;
- az épületet hőszigetelték 10 cm *webertherm 15* hőszigetelő réteggel, és tűzvédelmi sávokat építettek ki. A szintek között 20 cm közetgyapot, valamint az ablakok és loggiák között 3 cm közetgyapot került beépítésre;
- a tetőn 2 rétegű *Villas* vízszigetelés és 10 cm lépésálló polisztirol, valamint tűzvédelmi sávok kerültek kialakításra;
- 5630 m²-en 1800 db *Fensterm 3000*, modern 5 légkamrás műanyag nyílászárókat építettek be; valamint
- a penészedés megakadályozására légbevezetők kerültek beépítésre.

A projekt során napkollektor rendszert is telepítettek 1515 m²-en. Felszereltek továbbá 2 db 50 m³-es puffertartályt. Ez a megújuló rendszer az éves használati melegvíz (HMV) felhasználás 40-50%-át fedezi.

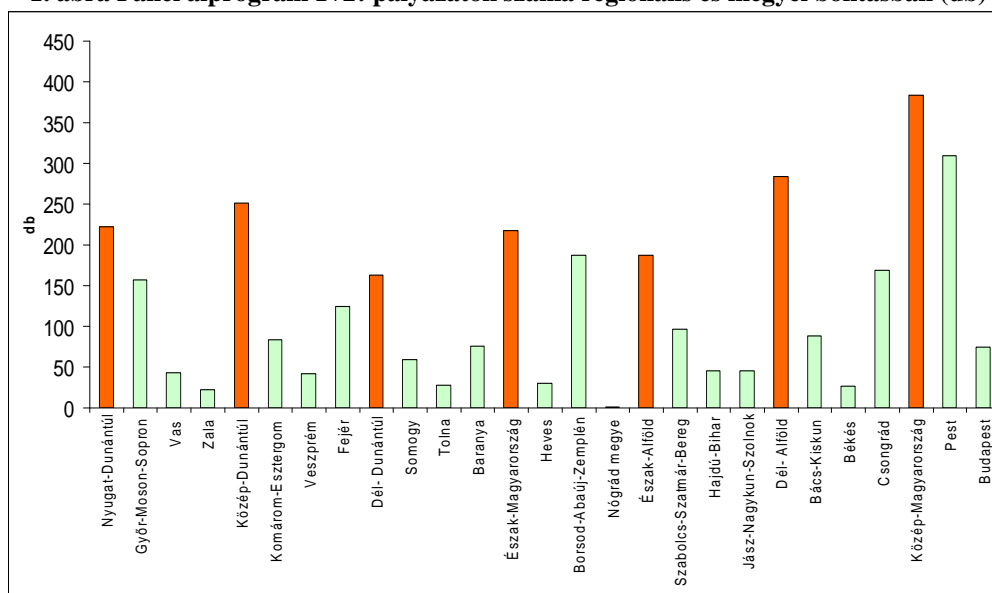
12. Táblázat A Faluház projekt számokban

A Faluház projekt számokban	
Érintett lakók száma	3000 fő
Lakások száma	884 db
Teljes beruházási költség	1,159 Ft
Teljes állami támogatás (ZBR+ÖM)	386 millió Ft

Kiemelések:

Az [1.sz](#) ábra a régiók és megyék pályázási aktivitását mutatja az egyes térségekben beadott pályázatok számán keresztül.

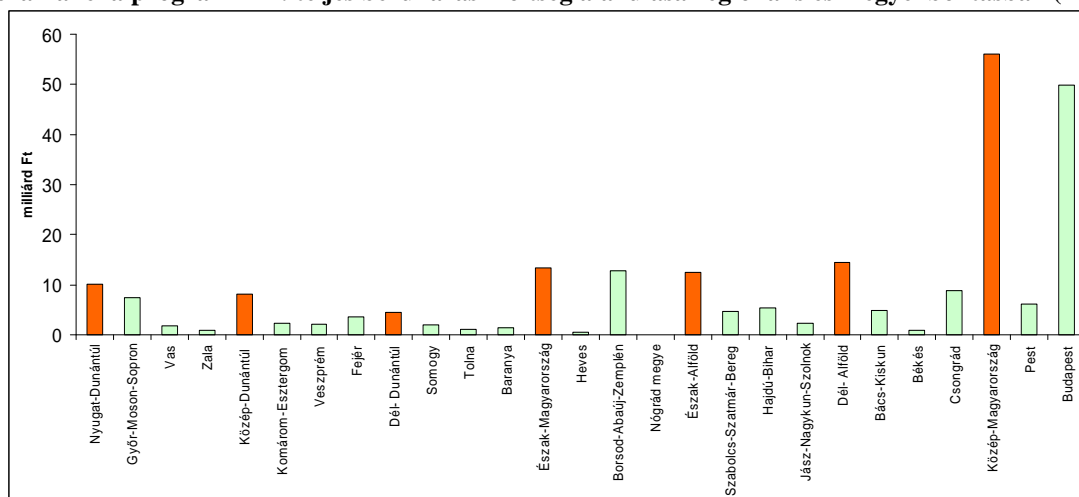
1. ábra Panel alprogram 1+2: pályázatok száma regionális és megyei bontásban (db)

színmagyarázat : zöld – megye , narancssárga – régió

A regionális bontásban látszik, hogy a legaktívabb a Közép-Magyarország Régió volt (384 db), míg a legkevesebb pályázatot a Dél-dunántúli régióban nyújtották be (163 db). Országos szinten a megyei átlagos pályázatszám 85 db. Ezen felosztás szerint nagy eltérés mutatkozik az egyes megyék között. Míg a legtöbb pályázatot Pest megyéből adták be (309 db), addig a legkevesebb Nógrád megyéből került ki (1 db).

2. ábra Panel alprogram 1+2: teljes beruházási költség alakulása regionális és megyei bontásban (MrdFt)

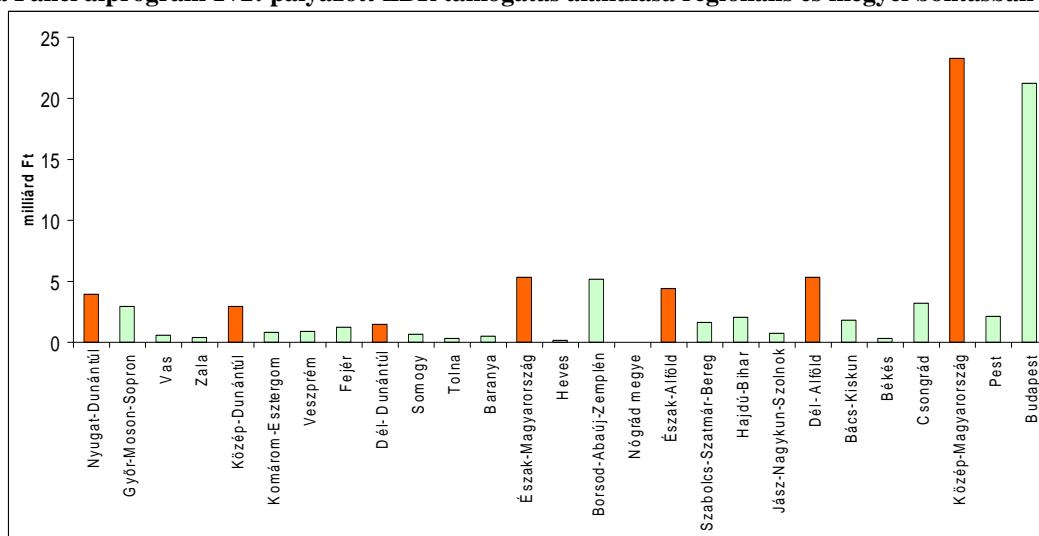

színmagyarázat: zöld – megye, narancssárga – régió

A teljes beruházási költségek regionális megoszlásából látható, hogy Közép-Magyarország volt a legmagasabb (56 MrdFt), míg Dél-Dunántúl a legalacsonyabb (4,5 MrdFt). Országos szinten egy projekt átlagos teljes beruházási költsége 69,8 MFt. Az egyes megyék adatai között jelentős eltérések látszanak. A budapesti pályázatoknál a legmagasabb a teljes beruházási költség (49,9 MrdFt), összefüggésben a panelben élők magas arányával. A Nógrád megyei beruházási költségek a legalacsonyabbak (19 MFt), amely a pályázási hajlandóság következménye.

A pályázatonkénti legjelentősebb beruházási költség kiemelkedően magas, 1,2 MrdFt teljes beruházási költséget mutat a Budapest III. kerület, Szőlő utca 66-94. társasház pályázata esetében. A második szintén legjelentősebb összegű (689 MFt) pályázat, Budapest XV. kerületi társasház pályázata kétszer szerepel a nyilvántartásban, amelyből az egyik pályázat időközben visszavonásra került. A pályázatonkénti legkisebb beruházással megvalósuló projekt (2,4 MFt) egy kaposvári társasház.

3. ábra Panel alprogram 1+2: pályázott ZBR támogatás alakulása regionális és megyei bontásban (MrdFt)

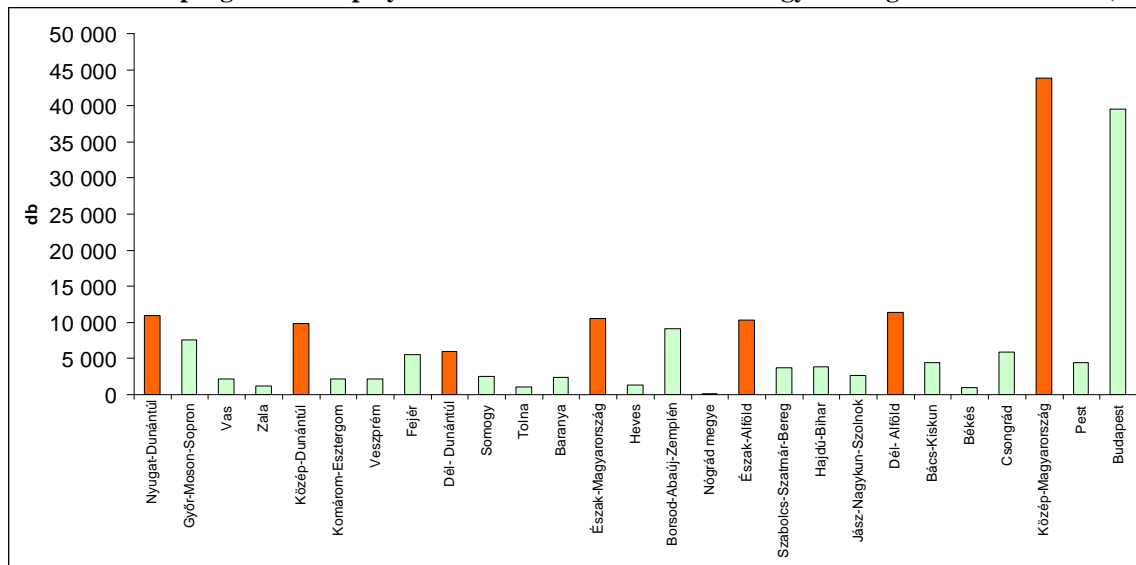

színmagyarázat: zöld – megye, narancssárga – régió

A pályázott ZBR támogatások regionális eloszlása alapján a legmagasabb szintén a Közép-magyarországi régió (23,3 MrdFt), míg a legalacsonyabb Dél-Dunántúl (1,5 MrdFt), összefüggésben a teljes beruházási költségek alakulásával. Országos szinten az átlagos pályázott ZBR támogatás összege 27,3 MFt. A megyék adatait nézve a teljes beruházási költséggel közel azonos tendencia látható. A budapesti pályázatok esetében a legmagasabb a pályázott ZBR támogatás (21,2 MrdFt), míg a Nógrád megyei pályázatoknál a legalacsonyabb (5,9 MFt).

A pályázatonkénti pályázott ZBR támogatásoknál szintén a Faluház projekt a legmagasabb (377 MFt), a legalacsonyabb egy kaposvári társasház (738 eFt).

4. ábra Panel alprogram 1+2.: pályázattal érintett lakások száma megyei és regionális bontásban (db)

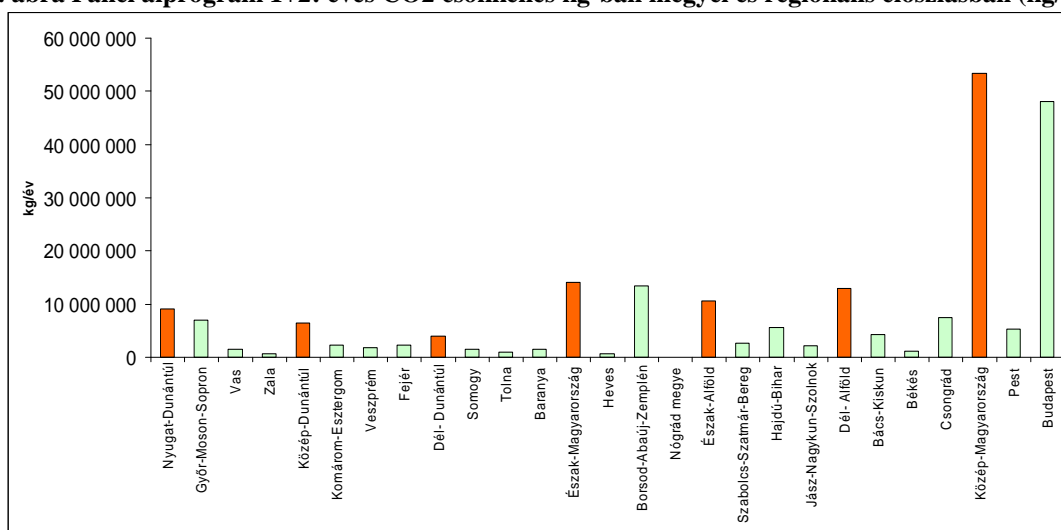

színmagyarázat: zöld – megye, narancssárga – régió

A pályázattal érintett lakások számának alakulása szerint a legmagasabb a Közép-magyarországi régió (43 908 db), a legalacsonyabb Dél-Dunántúl (5 964 db). Országos szinten az egy projektben érintett lakásszám átlagosan 60 db. Az egyes megyék adatai között nagyok az eltérések. A legmagasabb pályázattal érintett lakásszámot Budapest mutatja (39 487 db), a legalacsonyabbat Nógrád (64 db).

A pályázatonkénti lakásszámok alapján a Faluház projekt a legmagasabb (884 db), a legalacsonyabb egy tatabányai társasház (4 db).

5. ábra Panel alprogram 1+2: éves CO2 csökkenés kg-ban megyei és regionális eloszlásban (kg/év)

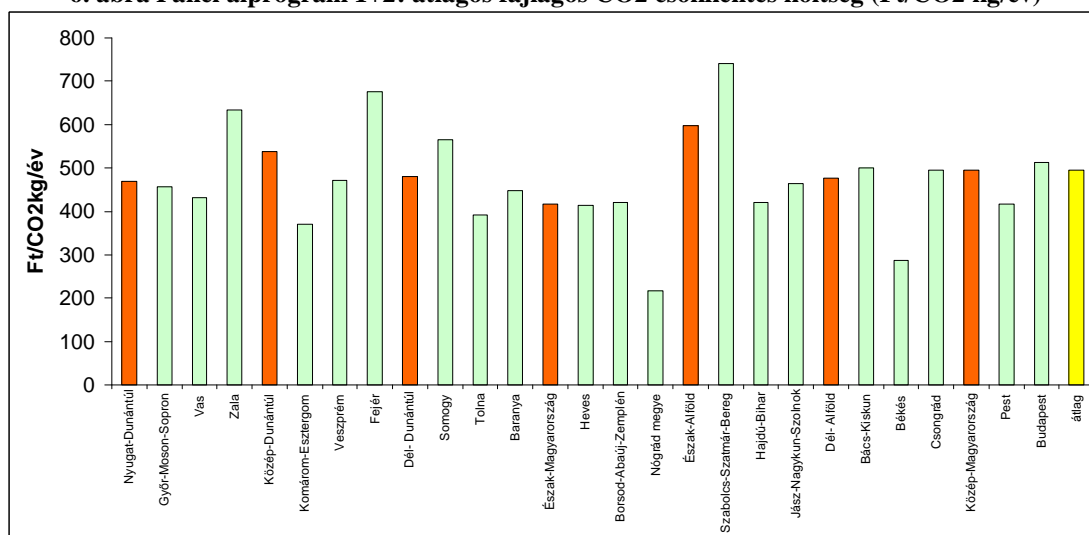

színmagyarázat: zöld – megye, narancssárga – régió

Az éves kibocsátás-csökkenés kg/év adatai alapján a legmagasabb Közép-Magyarország (53 393 t), a legalacsonyabb Dél-Dunántúl (3 932 t). Országosan az egy pályázatra vetített CO2 csökkentés 64 719 kg/év. A megyék közötti eltérések jelentősek. A Budapesten elérendő kibocsátás-csökkentés a legmagasabb (48 093 t), miközben Nógrád megyében a legalacsonyabb (27 t).

A pályázatonkénti CO2 csökkenési adatokat tekintve a Faluház projekt a legmagasabb (599 t), a legalacsonyabb pedig újból egy kaposvári társasház (621 kg/év).

6. ábra Panel alprogram 1+2: átlagos fajlagos CO2 csökkentés költség (Ft/CO2 kg/év)

színmagyarázat: zöld – megye, narancssárga – régió

A területi átlagos fajlagos CO2 csökkentés adatai alapján a legmagasabb Szabolcs-Szatmár-Bereg megye átlagos CO2 csökkentési költsége (741 Ft), a legalacsonyabb Nógrád megye (217 Ft). Az országos átlagos CO2 csökkentés (pályázatonkénti adatok átlaga) 509 Ft. A megyék, régiók többsége az átlagos értéket megközelítő fajlagos CO2 csökkentést mutat.

A pályázatonkénti fajlagos CO2 csökkentési költségeket vizsgálva egy nyírbátori társasház a legmagasabb (6 062 Ft), míg a legalacsonyabb egy budapesti társasház (38 Ft).

3.2. Panel alprogram 1 fő (környezeti és pénzügyi mutatóinak) áttekintése

A fejezet országos, regionális és a régiókon belüli megyénkénti bontásban tartalmazza a Panel program 1. szakaszában beadott pályázatok fő adatait összegezve.

A 2. sz. táblázat a Panel alprogram 1. szakaszában, a 121/2009 (VI.11.) kormányrendelet értelmében a ZBR rendszer keretében elbírált pályázatok összesítő adatait tartalmazza megyénként, regionálisan, és országos összehasonlításban. Az adatokat az Építésügyi és Minőségellenőrzési Innovációs Non-profit Kft (ÉMI Nkft) bocsátotta rendelkezésre. A táblázat az alábbi projektenként összesített adatokat tartalmazza:

Panel alprogram 1 Teljes beruházási költség: a pályázott projekt megvalósítása során tervezett összes beruházási költsége forintban.

Panel alprogram 1 ZBR támogatás: a pályázott projekt számra tervezett állami támogatás forintban. Ez tartalmazza a ZBR támogatást (kb. 98%) és a kapcsolódó, ám kibocsátás-csökkentéssel nem járó, az Önkormányzati Minisztérium által nyújtott támogatást.

Panel alprogram 1 Pályázattal érintett lakások száma: az egyes projektek által érintett lakások összes darabszáma, db-ban.

Panel alprogram 1 CO2 csökkenés (kg/év): az összes várható éves CO2 csökkenés kg-ban megadva.

Panel alprogram 1 Átlagos fajlagos CO2 csökkentés költség (Ft/CO2 kg/év): Átlagos fajlagos CO2 csökkentés a megyék, régiók pályázatonkénti átlagos adatainak átlaga.

Panel alprogram 1 Pályázatok száma: a beadott pályázatok száma az adott területi egységben (régió, megye), db-ban.

13. Táblázat Főbb összefoglaló pályázati adatok regionális és megyei bontásban

Régiók szerint	Panel alprogram 1 Teljes beruházási költség (Ft)	Panel alprogram 1 ZBR támogatás (Ft)	Panel alprogram 1 Pályázattal érintett lakások száma (db)	Panel alprogram 1 CO2 csökkenés (kg/év)	Panel alprogram 1 Átlagos fajlagos CO2 csökkentés költség (Ft/CO2 kg/év)	Panel alprogram 1 Pályázatok száma (db)
Nyugat-Dunántúl	3 839 694 585	1 202 675 424	4 758	2 881 091	483	105
Győr-Moson-Sopron	2 220 423 265	700 155 281	2 907	1 724 139	469	66
Vas	1 170 500 023	366 344 065	1 242	906 064	486	28
Zala	448 771 297	136 176 078	609	250 888	562	11
Közép-Dunántúl	5 291 271 040	1 680 600 649	7 015	3 760 330	577	177
Komárom-Esztergom	1 816 944 614	580 803 443	1 412	1 622 853	373	56
Veszprém	659 304 961	208 527 522	944	550 857	428	20
Fejér	2 815 021 465	891 269 684	4 659	1 586 620	720	101
Dél- Dunántúl	3 723 192 363	1 160 508 486	4 681	2 764 411	525	130
Somogy	1 664 607 521	520 675 394	1 978	1 097 939	597	52
Tolna	1 001 520 005	304 178 496	934	840 323	405	23
Baranya	1 057 064 837	335 654 596	1 769	826 150	507	55
Észak-Magyarország	4 388 333 201	1 365 068 920	4 019	3 477 361	419	91
Heves	627 015 006	196 825 907	1 308	737 983	414	30
Borsod-Abaúj-Zemplén	3 761 318 195	1 168 243 013	2 711	2 739 379	422	61
Észak-Alföld	8 640 206 998	2 716 668 880	7 427	5 478 511	652	139
Szabolcs-Szatmár-Bereg	3 621 118 378	1 145 222 205	2 857	1 684 275	816	71
Hajdú-Bihar	2 809 196 060	883 146 748	2 085	1 934 781	471	27
Jász-Nagykun-Szolnok	2 209 892 560	688 299 927	2 485	1 859 455	487	41
Dél- Alföld	8 459 430 559	2 690 317 265	7 187	5 812 921	537	191
Bács-Kiskun	2 614 136 429	825 632 318	2 716	1 573 382	588	57
Békés	164 090 114	49 228 039	190	175 254	450	4
Csongrád	5 681 204 016	1 815 456 908	4 281	4 064 285	517	130
Közép-Magyarország	11 979 710 954	3 755 644 187	12 666	10 024 090	439	115
Pest	3 446 840 607	1 086 600 140	2 865	3 045 888	419	47
Budapest	8 532 870 347	2 669 044 047	9 801	6 978 202	453	68
összes	46 321 839 700	14 571 483 810	47 753	34 198 715	531	948
átlag	48 862 700	15 370 764	50	36 075	531	50

Áttekintés:

A Panel alprogram 1. Szakaszában a pályázók az egész országra vonatkoztatva 46,3 MrdFt teljes beruházási költséggel, 14,57 MrdFt pályázott állami támogatással tervezik megvalósítani a fejlesztéseket. Az összesen 948 db támogatásban részesített pályázattal érintett lakások száma 47 753 db. A CO₂ csökkenés éves tervezett mennyisége közel 34 199 tonnát tesz ki. Ez a 2012. december 31-ig tartó első kiotói vállalási időszakkal számolva, 2010-es megvalósulást feltételezve legalább 68 400 tonna, tíz éves fenntartási időszakot számolva 342 000 tonna kibocsátás-csökkentést jelent az ország számára.

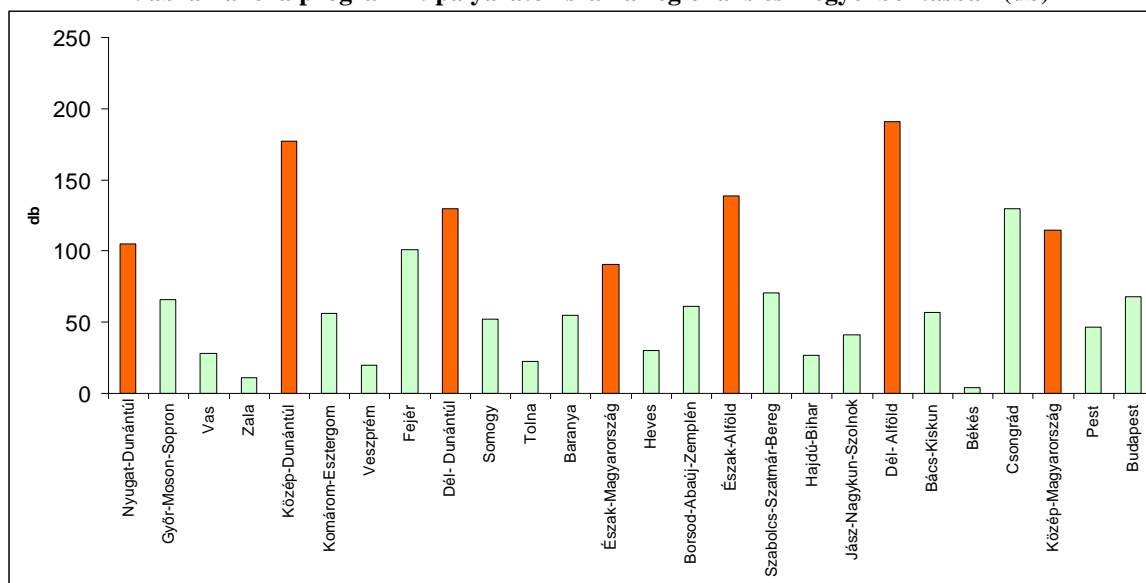
A pályázatok összességében átlagosan 48,9 millió forintos beruházásra 16 millió forint támogatást kapnak, mellyel átlagosan valósul meg. Az országos átlagos pályázatonkénti lakásszám 50, míg az évesen tervezett CO₂ csökkentés átlagosan 36 tonna.

A Faluház projekt nélkül a pályázatok összességében átlagosan 47,7 millió forintos beruházásra 15,7 millió forint támogatást kapnak, mellyel átlagosan valósul meg. Az országos átlagos pályázatonkénti lakásszám 49, míg az évesen tervezett CO₂ csökkentés átlagosan 35,5 tonna.

Kiemelések:

Az alábbi ábra a régiók és megyék pályázási aktivitását mutatja, az egyes térségekben beadott pályázatok számán keresztül.

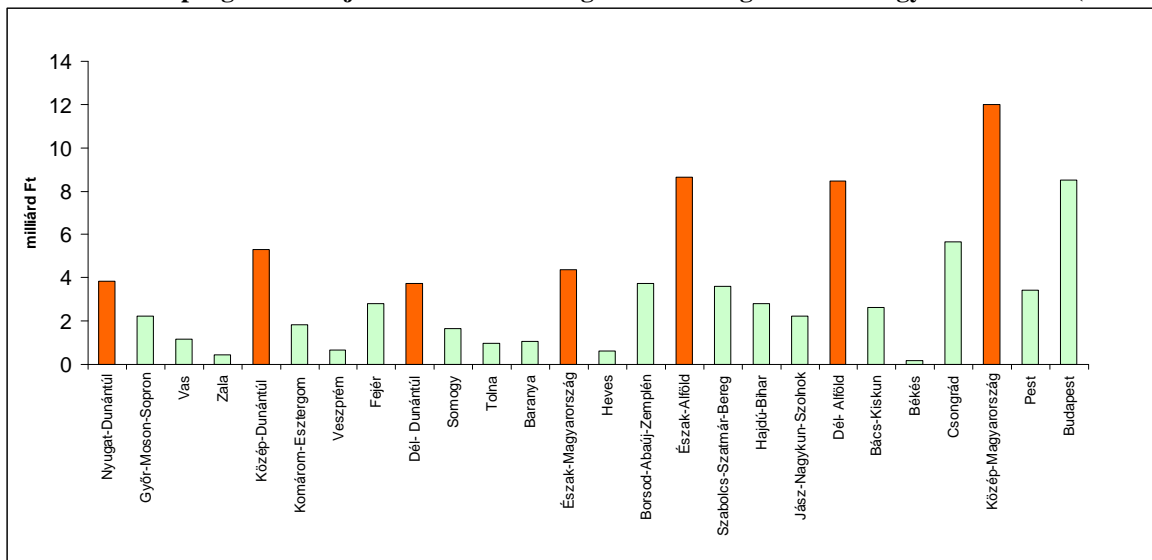
7. ábra Panel alprogram 1: pályázatok száma regionális és megyei bontásban (db)

színmagyarázat: zöld – megye, narancssárga – régió

Regionális bontásban látszik, hogy a legaktívabb a Dél-alföldi régió volt (191 db), míg a legkevesebb pályázatot Észak-Magyarországon nyújtották be (91 db). Országos szinten a megyei átlagos pályázatszám 50 db. Itt nagy eltérés mutatkozik az egyes megyék között. A legtöbb pályázatot Csongrád megyéből adták be (130 db), a legkevesebbet Békés megyéből (4 db).

8. ábra Panel alprogram 1: teljes beruházási költség alakulása regionális és megyei bontásban (MrdFt)

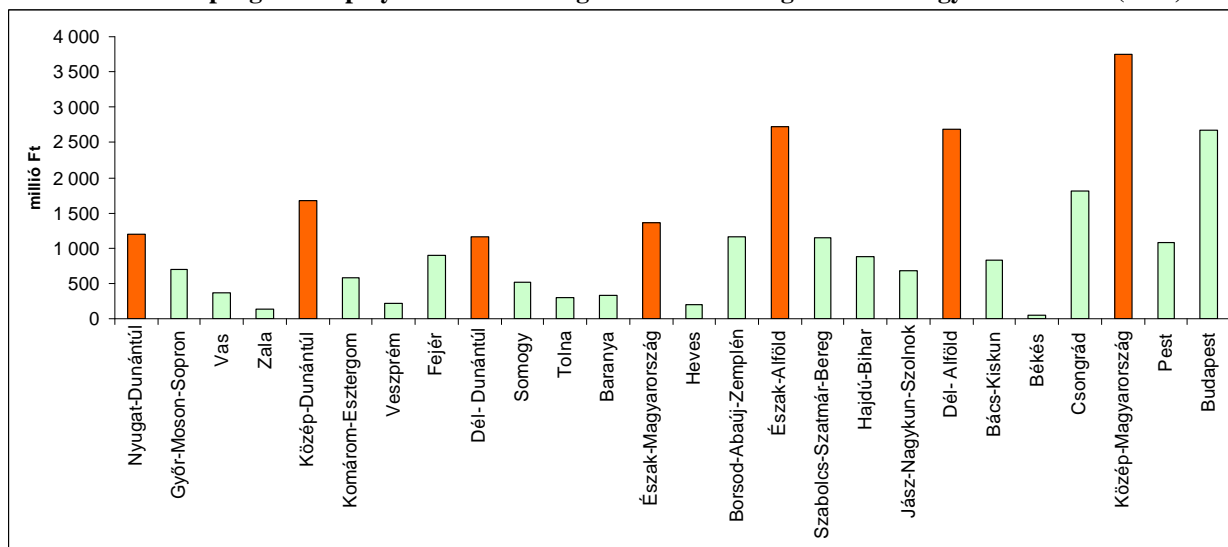

színmagyarázat: zöld – megye, narancssárga – régió

A teljes beruházási költségek regionális megoszlásából látható, hogy Közép-Magyarország volt a legmagasabb (12 MrdFt), míg Dél- Dunántúl a legalacsonyabb (3,7 MrdFt). Országos szinten egy projekt átlagos teljes beruházási költsége 48,9 MFt. Az egyes megyék adatai között jelentős eltérések mutatkoznak. A budapesti pályázatoknál a legmagasabb a teljes beruházási költség (8,5 MrdFt), összefüggésben a panelben élők magas arányával. A Békés megyei beruházási költségek a legalacsonyabbak (164 MFt), amely a pályázási hajlandóság következménye.

A pályázatonkénti legjelentősebb beruházási költség kiemelkedően magas 1,2 MrdFt teljes beruházási költséget mutat a Budapest III. kerület, Szőlő utca 66-94. Társasház pályázata esetében. A pályázatonkénti legkisebb beruházással megvalósuló projekt (2,4 MFt) egy kaposvári társasház.

9. ábra Panel alprogram 1: pályázott ZBR támogatás alakulása regionális és megyei bontásban (MFt)

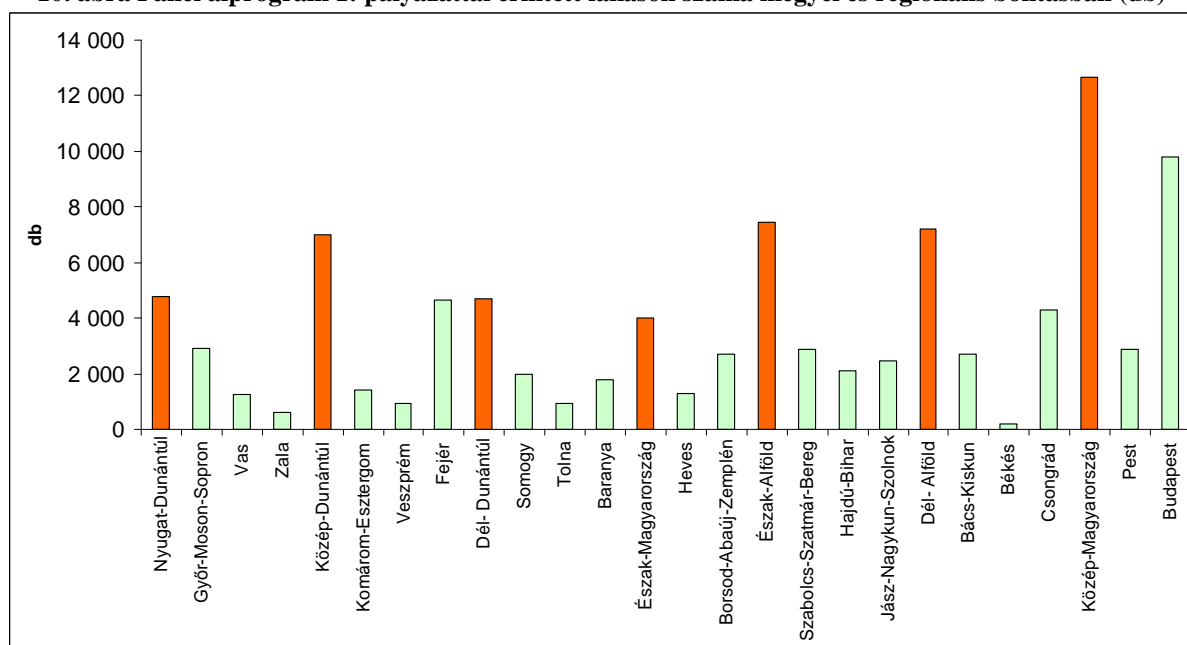

színmagyarázat: zöld – megye, narancssárga – régió

A pályázott ZBR támogatások regionális eloszlása alapján a legmagasabb szintén Közép-Magyarország régió (3,8 MrdFt), míg a legalacsonyabb Dél-Dunántúl (1,2 MrdFt), összefüggésben a teljes beruházási költségek alakulásával. Országos szinten az átlagos pályázott ZBR támogatás összege 16 MFt. A megyék adatait nézve a teljes beruházási költséggel közel azonos tendencia látható. A budapesti pályázatok esetében a legmagasabb a pályázott ZBR támogatás (2,7 MFt), míg a Békés megyei pályázatoknál a legalacsonyabb (49 MFt).

A pályázatonkénti ZBR állami támogatásoknál szintén a Faluház projekt a legmagasabb (377 MFt), a legalacsonyabb pedig egy kaposvári társasház (738 eFt).

10. ábra Panel alprogram 1: pályázattal érintett lakások száma megyei és regionális bontásban (db)

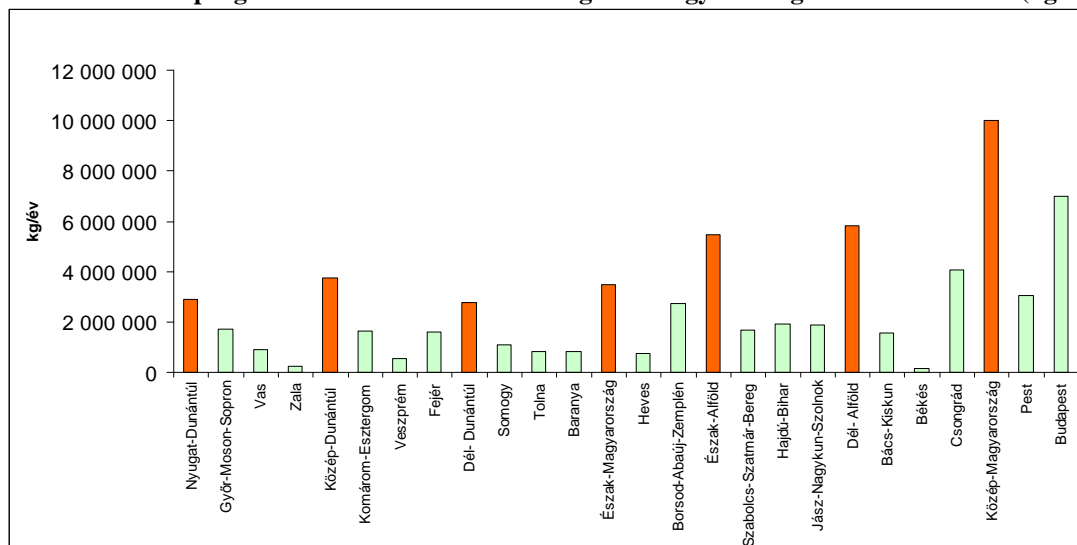

színmagyarázat: zöld – megye, narancssárga – régió

A pályázattal érintett lakások számának alakulása szerint a legmagasabb Közép-Magyarország régió (12 666 db), a legalacsonyabb Észak-Magyarország régió (4 019 db). Országos szinten az egy projektben érintett lakásszám átlagosan 50 db. Az egyes megyék adatai között nagyok az eltérések. A legmagasabb pályázattal érintett lakásszámot Budapest mutatja (9 801 db), a legalacsonyabbat Békés (190 db).

A pályázatonkénti lakásszámok alapján a Faluház projekt a legmagasabb (884 db), a legalacsonyabb egy kaposvári társasház (5 db).

11. ábra Panel alprogram 1: éves CO2 csökkenés kg-ban megyei és regionális eloszlásban (kg/év)

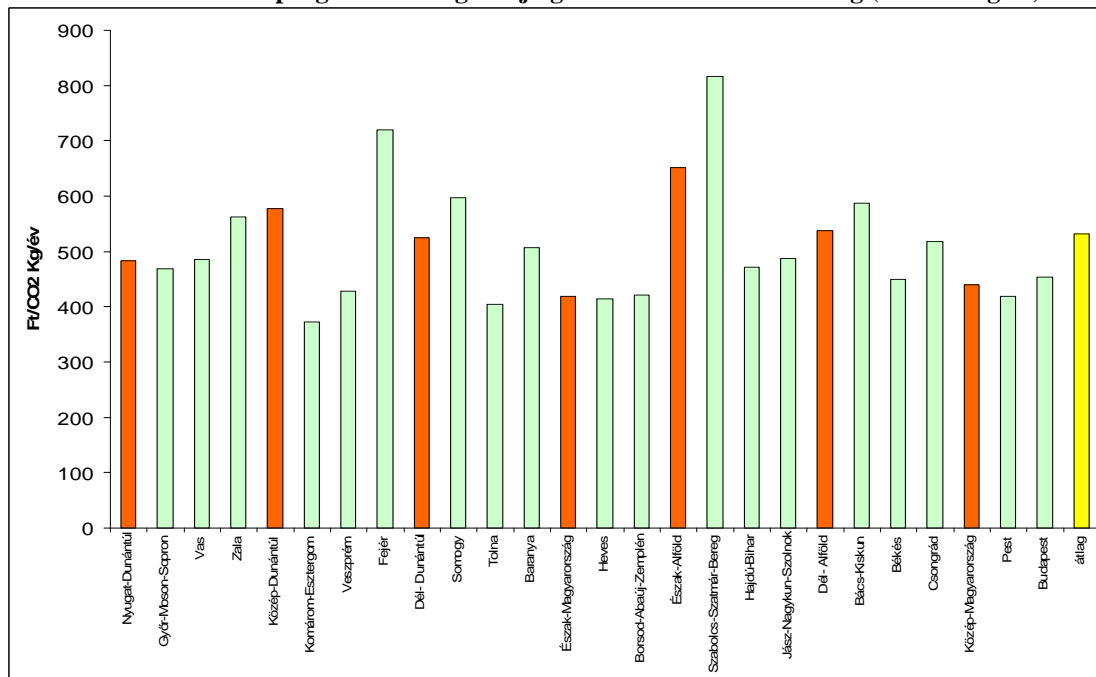

színmagyarázat: zöld – megye, narancssárga – régió

Az éves kibocsátás-csökkenés kg/év adatai alapján a legmagasabb Közép-Magyarország (10 024 t), a legalacsonyabb Dél-Dunántúl (2 764 t). Országosan az egy pályázatra vetített CO2 csökkentés 36 075 kg/év. A megyék közötti eltérések jelentősek. A Budapesten elérendő kibocsátás-csökkentés a legmagasabb (7 000 t), míg Békés megyében a legalacsonyabb (175 t).

A pályázatonkénti CO2 csökkenési adatokat tekintve a Faluház projekt a legmagasabb (599 t), a legalacsonyabb egy kaposvári társasház (621 kg/év).

12. ábra Panel alprogram 1: átlagos fajlagos CO2 csökkentés költség (Ft/CO2/kg/év)

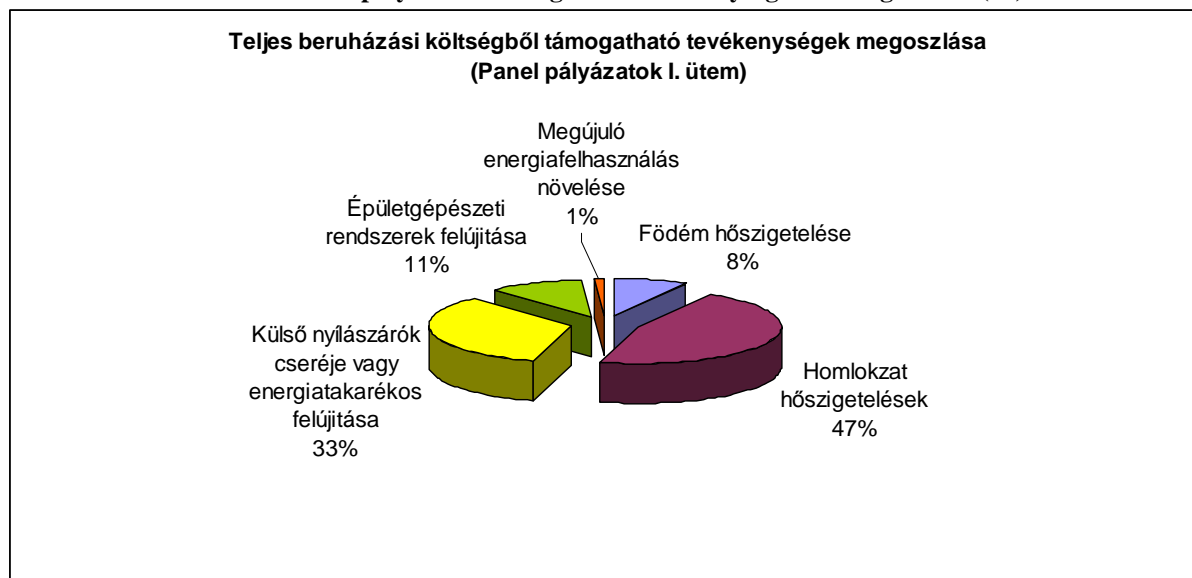

színmagyarázat: zöld – megye, narancssárga – régió

A területi átlagos fajlagos CO2 csökkentés adatai alapján a legmagasabb Szabolcs- Szatmár-Bereg megye átlagos CO2 csökkentési költsége (816 Ft), a legalacsonyabb Komárom-Esztergom megye (373 Ft). Az országos átlagos CO2 csökkentés (pályázatonkénti adatok átlaga) 531 Ft. A megyék, régiók többsége az átlagos érték alatti, vagy azt megközelítő fajlagos CO2 csökkentést mutat.

A pályázatonkénti fajlagos CO2 csökkentési költségeket vizsgálva egy nyírbátori társasház a legmagasabb (6 062 Ft), a legalacsonyabb egy budapesti társasház (38 Ft).

13. ábra Panel pályázatok támogatható tevékenységeinek megoszlása (%)

14. Táblázat Panel pályázatok támogatható tevékenységeinek megoszlása (Ft)

Adatok: Ft

	Födém hőszigetelése	Homlokzat hőszigetelések	Külső nyílászárók cseréje vagy energiatakarékos felújítása	Épületgépészeti rendszerek felújítása	Megújuló energiafelhasználás növelése
Panel pályázatok 1	3 687 566 984	20 404 179 288	14 764 276 664	4 770 427 944	512 222 236

A régiós adatokat tekintve a pályázott állami támogatás a Közép-magyarországi régióban a legmagasabb 3,9 MFt, ez közel 12 MrdFt teljes beruházási költséggel valósítható meg. Budapest, a Közép-magyarországi régió teljes beruházási és a pályázott állami támogatás költségeinek összegét tekintve 71 %-át teszi ki. Ezen kívül kiemelkedik Észak-Alföld 2,8 MrdFt, Dél-Alföld 2,8 MrdFt pályázott állami támogatási összeggel.

Az országos átlagos adatokat tekintve az egy pályázatra jutó átlagos teljes beruházási költség 48,9 MFt. Ettől eltérő, kiemelkedően magas 1,2 MrdFt teljes beruházási költséget és 386 MFt pályázott állami támogatást mutat a Budapest III. kerület, Szőlő utca 66-94. társasház pályázata. A Faluház Magyarország legnagyobb társasháza 884 lakásában több mint 3 ezren élnek. Európai szinten is kimagasló eredménynek számít, hogy az óbudai komplex energiahatékonysági beruházást, amelynek az új szigetelés, nyílászárócseréje, és 1500 m²-es napkollektormező kiépítése is része volt, mindössze 6 hónap alatt sikerült lebonyolítani. A

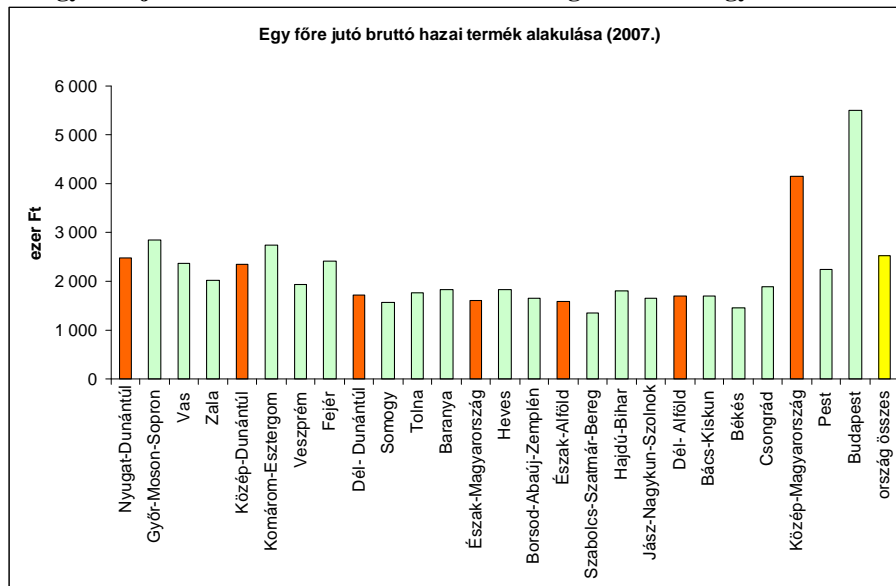
projekt jelentősége abban is megmutatkozik, hogy innovatív módon sikerült a távhőszolgáltatást és a napkollektoros használati melegvíz ellátó rendszert összekapcsolni.

Szintén kiemelkedő egy 330 lakású kaposvári társasház 503 MFt teljes beruházási költséggel. A projekt komplex beruházást valósít meg, ami a következőkre terjed ki: földem vízszigetelés, falak hőszigetelése, nyílászárók cseréje és elektromos felújítás. A legalacsonyabb, 2,4 MFt összegű teljes beruházási költséggel megvalósuló projekt ugyancsak egy kaposvári társasház, amely kizárólag hőszigetelést tervez megvalósítani.

A **beruházási költségek és a fajlagos költség** – 1 kg/év tervezett CO2 csökkenést hány Ft állami támogatással tervezik elérni – mutató közötti összefüggést megvizsgáltuk.

A 2000 Ft feletti fajlagos költségű adatokat kiemeltük az állományból. Ezen adatok a teljes beruházási költség 5-40 MFt közötti tartományába tartoznak. A pályázott állami támogatás 1-18 MFt közötti értékek között mozog, a pályázattal érintett lakások száma pedig 12-127 db közé esik. E szerint a legköltséghatékonyabb beruházások nincsenek egyenes arányban a beruházási költségek és a pályázott állami támogatások nagyságával. Területi megoszlásukat tekintve sem mutatnak kiemelkedést egyik területen sem, mivel Baranya, Fejér, Vas, Zala, Szabolcs-Szatmár megye és Budapest pályázatai is szerepelnek a vizsgált állományban.

14. ábra Egy főre jutó bruttó hazai termék alakulása regionális és megyei bontásban (2007.)

színmagyarázat: zöld – megye, narancssárga – régió

Az 5.sz. melléklet a pályázatokat jellemző főbb adatokat tartalmazza a pályázott állami támogatás értékhatárainak tekintetében.

A, a pályázott állami támogatásoknak a gyakoriságok alapján jellemző értékhatárok közötti felosztása: 1 MFt alatti, 1-2 MFt között, 2-5 MFt között, 5-10 MFt között, 10-20 MFt között, 20-50 MFt között, 50-100 MFt között, és 100 MFt felett.

B, az adott pályázott állami támogatási kategóriában előforduló főbb adatok összesítve:

- teljes beruházási költség
- pályázattal érintett lakások száma
- CO2 csökkenés
- pályázatok db száma

C, megyék szerint elkülönített összesített adatok.

Áttekintés:

A **pályázott állami támogatásokat sávonként vizsgálva** megállapítható, hogy a leggyakoribb a 10-20 MFt közötti támogatásra pályázók száma (290 db), ami 31%-ot tesz ki az összes pályázót tekintve. Közel hasonló nagyságú az 5-10 MFt-os sávban pályázók száma (276 db), amely 29%-os arányt képvisel. Ezt követi a 20-50 MFt-os sáv, amelyben 185 db pályázóhoz 20%-os arány tartozik. Az 1-2 MFt közötti pályázók száma csekély (14 db), ami csupán 1%-ot takar. Ugyancsak alacsony a 100 MFt feletti pályázók száma (6 db), amely szintén közel 1 %-ot tesz ki az összes pályázóból. Az egy pályázatra jutó pályázott állami támogatás 16,06 MFt.

A pályázott állami támogatások méret szerinti sávozása alapján hasonló arányok tapasztalhatóak a **teljes beruházási költségek** vonatkozásában is. A beruházási költségek 36%-a, azaz 17 MrdFt, a 20-50 MFt-os sávba; 27 %-a, azaz 12,5 MrdFt, a 10-20 MFt-os sávtartományba tartozik. Azon kívül a beruházási költségek 0,2 %-a, azaz 68 MFt, az 1-2 MFt közötti sávtartományba tartozik, míg a 100 MFt feletti tartományba a teljes beruházási költségek 7%-a, azaz 3 MrdFt kerül.

4. A program pénzügyi teljesítésének áttekintése

4.1. Panel alprogram pályázatok pályázatainak megvalósulása

15. Táblázat A pályázatok megvalósulása pénzügyi szempontból

Panel alprogramok	ZBR keret	Megítélt támogatás	Leszerződött támogatás	Kifizetett támogatás
	Mrd Ft	Mrd Ft	Mrd Ft	Mrd Ft
Panel alprogram pályázatok 1	14,58	14,57	1,4	0,9
Panel alprogram pályázatok 2	12,08	0,7 ³		
Összesen	26,66	15,9	1,4	0,9

A Panel programok esetében a pályázatok két ütemben kerültek befogadásra a KvVM-hez:

A Panel pályázatokra 26,6 MrdFt forint van allokálva. A Panel 1. szakaszát tekintve a környezetvédelmi miniszter 2009 decemberében összesen 948 db pályázatot, 14 571 483 810 Ft összegben hagyott jóvá.

A **Panel alprogram 1** szakasza azokat a pályázatokat tartalmazza, amelyek a 323/2007 (XII.11) Korm. rendelet módosításáról szóló 121/2009 (VI.11.) Korm. rendelet és a minisztériumok közötti együttműködési megállapodás alapján a 2008. évi panel pályázatok ZBR szabályok szerinti elbírálásra átadott formái, és a kormányrendelet 10. §-ának való megfelelésének ellenőrzésén estek át. A Szakértői Bizottság ezen feltételeknek megfelelőnek 948 db pályázatot fogadott el, 15 220 667 060 Ft összes támogatási igénnyel.

³ 2010. március 30-ai döntés

A **Panel alprogram 2** szakaszában 2009. december 31-ig (a beadási határidőig) az elektronikusan benyújtott pályázatok száma 761 db, melyek együttesen közel 73 MrdFt teljes beruházási költséget tesznek ki, és 32,2 MrdFt ZBR támogatási igényt támasztanak. A pályázatok feldolgozása folyamatban van, a teljes feldolgozás a pályázatok nagy száma miatt 2010 második negyedévében történik meg.

A KvVM Költségvetési Főosztály nyilvántartása szerint a környezetvédelmi miniszter által 2009. decemberben jóváhagyott pályázatok pénzügyi átutalása a KvVM és az ÖM közötti megállapodásban foglaltak alapján 2009 folyamán nem történt meg, tekintettel arra, hogy a keretösszeget maradványtartási kötelezettség terhelte. A támogatási szerződések megkötése 2010 első félévére folyamán történhet meg.

4.2. Panel pályázatok pénzügyi folyamatainak szabályozása

A KvVM és az ÖM között létrejött együttműködési megállapodás alapján:

1. Panel alprogram 1 szakasza keretében benyújtott pályázatok esetében az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 323/2007. (XII. 11.) Korm. rendelet módosításáról szóló 121/2009. (VI.11.) Korm.rendelet hatályba lépéséig (2009. június 12-ig) kötelezettségvállalással nem érintett pályázatok a ZBR-ben rendelkezésre álló források terhére finanszírozhatóak.

Az ÖM és az ÉMI közreműködésével készült támogatásra javasolt pályázatok átadásra kerültek a ZBR PKI részére. A ZBR PKI rangsor tervezetét a KvVM által írásban felkért és a PKI által összehívott Szakértői Bizottság véleményezte. A döntési javaslatot a PKI készítette el és továbbította a KvVM felé. A döntésről a KvVM értesítette az ÖM-et és az FI-t.

A pályázatokkal kapcsolatos feladatok ellátásában az együttműködési megállapodás alapján az ÉMI, mint közreműködő szervezet, az ÖM és az ÉMI között megkötött közhasznú szerződés alapján jár el. A kedvezményezettekkel a ZBR támogatási szerződést az ÉMI köti meg. Mindemelllett ellenőrzi a szerződésben foglalt kedvezményezetti kötelezettségek teljesülését, felülvizsgálja a kedvezményezettek által beküldött számlákat, és a teljesítést szakmailag igazolja.

Miniszteri döntésre 961 pályázat lett javasolva, ebből 948 pályázatot a KvVM miniszter támogatott. 9 pályázat esetében, a pályázók nyilatkozata alapján, június 12-e előtt megkezdődött a beruházás, így ezek nem kerültek támogatásra, 2 pedig visszavonta a pályázatot⁴.

A miniszter döntésével jóváhagyott pályázatok esetében a miniszter a döntéssel egyidejűleg igazolja az ÉMI részére a fedezet rendelkezésre állását. A megkötött támogatási szerződésekről az ÉMI a KvVM-et haladéktalanul értesíti. A KvVM az ÉMI bejelentését követő 3 munkanapon belül intézkedik a támogatási szerződésben szereplő ZBR döntés pénzügyi fedezetének az ÖM-nek történő átutalásáról. Az ÖM fejezeti kezelésű előirányzata javára átutalt támogatási összegeknek a kedvezményezettek számára történő kiutalásáról az ÉMI gondoskodik.

⁴ Két pályázó 2010 folyamán adta be a nem megkezdettséget igazoló nyilatkozatot, ezért 2010. 03.05-én kaptak támogatási döntést.

2. Panel alprogram 2 szakaszára vonatkozóan, a KvVM által meghirdetett Panel alprogram 2009-ben beérkező pályázatok az ÉMI-hez érkeztek be.

2010. február 24-én az ÉMI-hez beérkezett pályázati dokumentumok átadásra kerültek az EK NKft részére. A KvVM és az EK NKft között 2010. 02.17-én létrejött támogatási szerződés alapján a pályázatkezelés működtetését és azokkal kapcsolatos feladatokat az EK NKft látja el. Az EK NKft gondoskodik a pályázatokkal kapcsolatos pénzügyi-számviteli ellenőrzések elvégzéséről és az egyéb, a kifizetések kezeléséhez szükséges teendők ellátásáról. A ZBR-es pályázatok esetében az EK NKft gondoskodik a célelőirányzattal kapcsolatos kifizetések államháztartási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII.24.) Korm. rendelet előírásainak megfelelő analitikus könyveléséről. A költségvetési beszámoló készítési kötelezettség teljesítéséhez az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII.24.) Korm. Rendelet előírásainak, valamint a KvVM hatályos számviteli politikájában foglaltaknak megfelelő főkönyvi könyvelési és az ehhez kapcsolódó analitikus nyilvántartási rendszert alakít ki.

Az EK NKft közreműködésével készült támogatásra javasolt pályázatok átadásra kerültek a ZBR PKI részére. Az EK NKft közreműködésével és a KvVM jóváhagyásával elkészült rangsor tervezetet a PKI által összehívott Szakértői Bizottság véleményezte. A döntési javaslatot a PKI készítette el és továbbította a KvVM felé. A döntésről a KvVM értesítette az FI-t.

4.3. Panel pályázatok pénzügyi forrásösszetétel szerinti megoszlása

A beruházások pénzügyi adatait tartalmazó tábla a támogatott pályázati projektek megvalósítási költségét mutatja a pénzügyi forrásösszetétel szerinti megoszlásban, és az egyes alprogramok esetében forintban és százalékban.

16. Táblázat A PA támogatások fő pénzügyi adatai

Panel alprogramok beruházási költségeinek megoszlása	Panel pályázatok 1	%	Panel pályázatok 2	%	Összesen
Támogatás szempontjából elszámolható felújítási költség	14 571 483 810	32	32 182 833 961	44	46 754 317 771
Támogatás szempontjából nem elszámolható felújítási költség (ÖM által támogatott)	649 183 250	1	-	-	649 183 250
Állami támogatás	15 220 667 060	33	-	-	15 220 667 060
Önrész	31 101 172 640	67	-	-	31 101 172 640
Teljes beruházási költség	46 321 839 700	100	72 980 514 330	100	119 302 354 030

A Panel alprogram 1. szakaszában beadott pályázatok teljes beruházási költsége 46,3 MrdFt. Ebből 14,6 MrdFt, azaz 32% a támogatás szempontjából elszámolható felújítási költség. A támogatás szempontjából eredetileg nem elszámolható költség 0,6 MrdFt, azaz 1%, amely a ZBR szabályok szerint az állami támogatás része. Az állami támogatás összesen 14,57 Mft, amely 33%-ot tesz ki a teljes beruházási költségen belül. A teljes beruházási költség állami támogatást meghaladó része az önrész, amely 31,1 MrdFt, ami 67 %-ot tesz ki.

A Panel alprogram 2. szakaszát tekintve csak a támogatás szempontjából elszámolható felújítási költségre vonatkozó adatok állnak rendelkezésre, mivel a pályázatok feldolgozása 2010. I. negyedévében történik meg. A támogatás szempontjából elszámolható felújítási költség 32,2 MrdFt, amely 44 %-a teljes beruházási költségnek.

4.4. A 2008-2009. évi ZBR kvótaértékesítés bevétele

17. Táblázat ZBR kvótaértékesítés bevétele és tervezett felhasználása (Mrd forint)

10/2/11 "Zöld Beruházási Rendszer végrehajtásának feladatai"	Rendelkezésre álló módosított előirányzat 2008-2009. év	2009. év	2010. év	Összesen
ZBR Klímabarát Otthon Panel Alprogram	26,66	0,00	26,66	26,66
Panel alprogram 1	14,57	0,00	14,57	14,57
Panel alprogram 2	12,09	0,00	12,09	12,09
ZBR Klímabarát Otthon Energiahatékonysági Alprogram	2,00	0,00	2,00	2,00
ZBR Energiatakarékos Háztartási Gépcsere Alprogram	1,00	0,00	1,00	1,00
ZBR keretében felhasználható további forrás	4,57	0,00	4,57	4,57
Adminisztrációs költségek (maximum 5%)	1,80	0,03	1,77	1,80
Energia Központ Nonprofit Kft.	0,10	0,00	0,10	0,10
KvVM Igazgatás	0,10	0,00	0,10	0,10
KvVM Fejlesztési Igazgatóság	0,03	0,03	0,00	0,03
KvVM Fejlesztési Igazgatóság	0,13	0,00	0,13	0,13
OMSZ	0,07	0,00	0,07	0,07
Energia Központ Nonprofit Kft.	0,15	0,00	0,15	0,15
OKTVF	0,06	0,00	0,06	0,06
Felhasználatlan	1,17	0,00	1,17	1,17
Módosított előirányzat	36,03	0,03	36,00	36,03

A 2008-2009. évi kvótaértékesítések eredményeként a bevétel mintegy 36,03 MrdFt. A ZBR Klímabarát Otthon Panel Alprogram 1. szakaszában 14,57 MrdFt, a második szakaszban 12,09 MrdFt módosított előirányzat került jóváhagyásra. A ZBR Klímabarát Otthon Energiahatékonysági Alprogram módosított előirányzata 2 Mrd Ft, a ZBR Energiatakarékos Háztartási Gépcsere Alprogram módosított előirányzata pedig 1 MrdFt. A ZBR keretében

felhasználható további forrás 4,57 MrdFt. Adminisztrációs költségekre maximálisan elszámolható összeg a bevételek 5%-a után 1,8 MrdFt.

Az adminisztrációs költségekből a Klímabarát Otthon Energiahatékonysági Alprogram végrehajtásával kapcsolatos feladatokra a 2009. december 23-án megkötött szerződés szerint az Energia Központ Nonprofit Kft részére felhasználható összeg 95,0 MFt. A KvVM Igazgatás által saját költségvetése terhére eddig megelőlegezett összeg visszafizetése az üzemeltetési keret javára 102,5 MFt. A Fejlesztési Igazgatóságnál létrehozott ZBR Iroda működtetésére 127,1 MFt irányul. Az OMSZ részére a Nemzeti Kibocsátási leltár elkészítésével kapcsolatos költségekre 66,4 MFt fordítódik. A Klímabarát Otthon Panel Alprogram végrehajtásával kapcsolatos feladatokra az Energia Központ Nonprofit Kft részére a felhasználható összeg 151,4 MFt. Az OKTVF részére a Nemzeti Forgalmi Jegyzék üzemeltetésével kapcsolatos költségek 59,6 MFt. Mindösszesen 602 MFt a felhasználható, és 1,17 MrdFt a felhasználatlan keret.

A KvVM miniszter által jóváhagyott 864 db pályázat 14 571 483 810 forint összege 2010-ben kötelezettségvállalással terhelt maradványként rendelkezésre áll a KvVM „Zöld Beruházási Rendszer végrehajtásának feladatai” megnevezésű fejezeti kezelésű előirányzatban. A ZBR iroda működtetésére 2009-ben felhasználásra került 30,6 MFt. 2010-ben a maradványtartási kötelezettség feloldásával a módosított előirányzat 2010. évre tervezett felhasználását úgyszintén tartalmazza a 17. sz. tábla.

5. Auditálás

5.1. Auditor nyilatkozata

Ezen fejezet tartalmazza az auditor általi minősítést a ZBR programjainak eredményeiről, tevékenységéről, és a hatályos jogszabályok szerinti működéséről, mely a Vevők szempontjából meghatározó tényező.

A nyilatkozat a következőket tartalmazza: a) a pályázati és támogatási-döntési folyamat megfelelőségének vizsgálata; b) az alprogramok széndioxid csökkentés-számításának auditálási módszertanának kidolgozása; c) az alprogram pénzügyi, elszámolási rendszerének auditálási módszertanának kidolgozása; d) az ÉMI Nkft. és az EK Nkft. 2009 éves monitoring jelentésének auditálása; valamint e) javaslatként a későbbi auditálási rendszer kialakítására.

5.2. A ZBR alprogramok auditálási módszertanának leírása

A ZBR előírja az elfogadott pályázatok végrehajtásának ellenőrzését.

- a) Az auditor által végzett ellenőrzés milyen módszer alapján történt meg (a pályázatok mintavétel szerinti- vagy teljes állomány felülvizsgálata alapján).
- b) Az alprogramok széndioxid csökkentés-számításának auditálási módszertanának kidolgozása:

Az alprogramokat operatíván kezelő szervezeteknél (ÉMI Nkft. és EK Nkft.), valamint a pályázati koordinációt ellátó KvVM Fejlesztési Igazgatóságánál működő rendszer vizsgálata és bizonytalansági elemzése. Cél, a rendszer által a CO₂ csökkentés számítások pontosságára ható bizonytalanságok meghatározása, ezek számszerűsítése, és tolerancia sáv meghatározása.

Ennek során különös tekintettel, de nem kizárólag, figyelembe kell venni az alábbiakat:

- CO2 számítási módszertan bizonytalansága
- pályázatkezelési rendszere
- helyszíni ellenőrzési rendszere
- nyomon követési és jelentési rendszerek által hordozott bizonytalanságok.

c) Az alprogramok pénzügyi, elszámolási rendszerének auditálási módszertanának kidolgozása: a ZBR pénzügyi forrásainak felhasználási rendszerének auditálása. Cél, a pénzáramlási folyamatok felmérése:

- pénzügyi nyilvántartási rendszere
- elszámolási és kifizetési rendszere

d) Az ÉMI Nkft. és az EK Nkft. 2009 éves monitoring jelentésének auditálása:

Az auditornak meg kell vizsgálnia, a fentiek alapján kidolgozott módszertan szerint, hogy a ZBR támogatási rendszer biztosítja-e, hogy a ZBR források a pályázati útmutatóban meghatározott rendszerben költséghatékonyan, átláthatóan és megbízhatóan kerültek-e felhasználásra:

- Alprogramok keretében benyújtott pályázatokban kiszámított, tervezett széndioxid csökkentés számszerűsítésének auditálása és értékelése.
- Pénzforrások áramlási rendjének vizsgálata az összes érintett szervezetnél.

6. Egyedi monitoring indikátorok teljesülésének vizsgálata

A 2009-es ZBR jelentéshez nem készült, mivel projektek adatszolgáltatási kötelezettsége még nem keletkezett.

7. Egyéb, a módszertan kialakítása során Megrendelővel közösen megjelölt témák

Nem került meghatározásra.

Mellékletek

1. Melléklet:

A független nemzetközi auditor cég (Ernst & Young Kft) által készített audit jelentés, mely tartalmazza a pénzügyi folyamatok és a program várt eredményeinek az auditálást, az 1.sz. mellékletben található.

2. Melléklet Alprogramok nem elszámolható költségeinek összehasonlítása

Tevékenységi körök szerint	Elemekre való lebontás szerint	Panel Program	EH Program
Nyílászáró csere/nyílászáró utólagos hőszigeteléshez kapcsolódó anyag és munkadíjak			
	szúnyogháló	X	X
	beltéri nyílászárók (két fűtött helyiség közötti nyílászárók)	X	X
	fűtetlen terek közötti nyílászárók (pl.: fűtetlen lépcsőház nyílászárói)	X	X
	lakótérhez nem tartozó nyílászárók (pl.: pince-, garázs-, padlás nyílászárói) (A fűtött közös helyiségek nyílászáróinak cseréje, hőszigetelése támogatható)	X	X
	szellőző berendezés (kivéve azon helyiségek esetében, ahol nyílt égésterű hőtermelő berendezés üzemel, a nyílászárókat kötelező szellőző berendezéssel ellátni)		X
Fűtés korszerűsítés és használati melegvíz korszerűsítéshez kapcsolódó anyag és munkadíjak			
	villamos energiával működő hőtermelő berendezés (kivéve, ha a beruházás előtt is villamos energiával üzemelő hőtermelő berendezés üzemelt)	X	X
	vízszereleési munkák	X	X
	szaniter áru	X	X
	vizes helyiségek felújítási munkái	X	X
	hagyományos kéményépítés, újraépítés	X	X
	mérőóra le- és felszerelése	X	X
	gázszolgáltatói illeték	X	X
	közmű-hozzájárulási díj	X	X
	kéményseprői szakvélemény, kéményseprői díj	X	X
	gáz-meo	X	X
	tetőlétra	X	X
	kéményjárda	X	X
Homlokzatok és födécek hőszigeteléséhez kapcsolódó anyag és munkadíjak			
	vízszigetelés lábazon	X	X
beruházás utáni helyreállítási munkák			
	új ereszcsonna felszerelése	X	X
	ereszdeszka	X	X
	új erkélykorlát felszerelése, beüvegezése	X	X
	erkélyek renoválási munkái		

	(rozsdamentesítés, festés, újraüvegezés, járólapozás)	X	X
	új antenna elhelyezése	X	X
	új villámhárító anyagdíja	X	X
	új kémény elhelyezése	X	X
	reklámtábla elhelyezése	X	X
	területfoglalási díj	X	X
	raklap bérleti díj	X	X
	közreműködési díj	X	X
	kiegyenlítő vakolat és vakolat alapozó		X
	tetőcsere, tetőfedő anyagok költsége	X	X
	beépítetlen padlástér esetén a tető síkjában történő szigetelés	X	X
	szigetetlen lábazat festése, felújítása	X	X
	homlokzati állványhoz kapcsolódóan: feljáró homlokzati állványhoz, védőtetőváz, védőtető fedés, védőkorlát, gyalogos átjáró, az állványozáson kívül	X	
A megújuló energiafelhasználás növeléséhez kapcsolódó anyag és munkadíjak			
	engedélyezési, hatósági díjak (pl.: vízjogi és bányakapitánysági engedély)	X	X
	műszaki ellenőrzés	X	X
	teljes fűtési rendszer kiépítése	X	X
	tüzelőanyag tárolására szolgáló tároló és/vagy egyéb építmény	X	X
Egyéb			
	szállítási díj	X	X
	állapotfelmérés, tervezés díja	X	X
	kiszállási díj	X	X
	tervezés, engedélyezés költsége	X	X
	beruházás utáni helyreállítási munkálatok anyag és munkadíja	X	X
	területfoglalási díj	X	X
	raklap bérleti díj	X	X
	közreműködési díj	X	X
	ideiglenes mellékhelységekhez, és melléképületekhez kapcsolódó költségek	X	X
	törmelék, sirt elszállítása, konténer bérlete	X	X
	engedélyezési, hatósági díjak	X	X
	műszaki ellenőrzés	X	X
	esztétikai felújítási munkálatok (pl.: festés, tapétázás, stb.)	X	X
	organizációs költségek (fa kivágás, gallyazás, föld- és sziklamunka)	X	X
	szakértői díj (KESZ számítás, energiatanúsítvány, beruházás megvalósulásának igazolása)	X	
Pályázat elkészítéséhez kapcsolódó költségek			
	pályázatírás díja	X	X
	tulajdoni lap költsége	X	X
	postaköltségek	X	X
	sokszorosítás költsége	X	X

3. Melléklet Alprogramokhoz benyújtandó dokumentumok listája

Panel Alprogramnál:

Benyújtás formája: elektronikus+ postai forma.

- a) A postai úton beküldendő pályázati anyagot az alábbi kötelező tartalommal kell összeállítani:

Formanyomtatványok:

1. *I. Összefoglaló adatlap (1. számú melléklet) (CD lemezen is kérjük beküldeni)*
2. *Adatlap az épület állapotáról és a tervezett felújításokról (2. számú melléklet) (CD lemezen is kérjük beküldeni)*
3. *Adatlap a támogatási döntésről (3. számú melléklet)*
4. *A lakóközösség határozata (4. számú melléklet)*
5. *A pályázat tartalomjegyzéke (5. számú melléklet)*

Önkormányzat dokumentumai:

6. *Formanyomtatvány: II. Összefoglaló adatlap, ha az önkormányzat támogató (1/A. számú melléklet)*
7. *Önkormányzati határozat a 6. számú melléklet szerinti kötelező tartalommal*

Műszaki dokumentumok:

8. *Energia-megtakarítást célzó felújítási koncepcióterv. A koncepciótervet szintén csak épületenergetikai szakértő készítheti (10. számú melléklet alapján).*
9. *Napkollektoros vagy fotovoltikus rendszerek telepítése esetén kézi vagy szoftveres számítás arról, hogy a napelemek / napkollektorok milyen hányadát biztosítják az épület energiaigényének, illetve, hogy mire fordítódik ez az energia. A számítást épületenergetikai szakértőnek kell elkészíteni.*
10. *Nyári hővédelmi intézkedés esetén épületenergetikai szakértő által végzett számítás, illetve nyilatkozat a választott rendszer megfeleléséről (benapozás vizsgálat).*
11. *Lodzsák, erkélyek beüvegezése esetén épületenergetikai szakértő által végzett számítás az indirekt sugárzási nyereségekről és nyilatkozat a nyári komfortról.*
12. *A pályázattal érintett épület vagy épületrész felmérési tervrajzai vagy eredeti tervei (eltérő szintek alaprajzai, homlokzatok felmérési rajzai) a dilatáció helyének megjelölésével, ha a felújítás nem építési engedélyköteles. Homlokzati felmérési rajzok helyett gépészeti felújításnál eredeti (rég) gépészeti tervek, metszetek és eltérő szintek gépészeti rajzai is elfogadhatók.*
13. *A pályázattal érintett épület vagy épületrész építési engedélyezési tervdokumentációja, ha a felújítás építési engedélyköteles.*

Az építési engedélyezési dokumentációnak tartalmaznia kell a tételes költségvetést. Amennyiben a beruházás nem építési engedély köteles, akkor a tételes költségvetés vagy kivitelezői árajánlat kell, hogy beküldésre kerüljön.

14. *A jogerős építési engedély hiteles másolata, vagy a benyújtásról szóló igazolás, ha a felújítás építési engedélyköteles, ellenkező esetben a területileg illetékes önkormányzat nyilatkozata arról, hogy a pályázat szerinti felújítás nem építési engedélyköteles.*
15. *Az épület állékonyságára vonatkozó statikai szakvélemény, mely a pályázat benyújtásától számított 2 évnél nem régebbi (9. sz. melléklet alapján).*
16. *Homlokzat hőszigetelése esetén, a területileg illetékes önkormányzat nyilatkozata arról, hogy a színdinamikai terv engedélyköteles-e. Amennyiben engedélyköteles, a jogerős engedélyezési terv és az engedélyezési határozat benyújtása a Támogatási szerződés megkötésének egyik feltétele.*
17. *Nyílászáró energia-megtakarítást eredményező felújítása vagy cseréje esetén a tervezőnek nyilatkoznia kell, hogy a beavatkozás után a lakások légcseréje megfelelő lesz. Ezt a nyilatkozatot a tervező helyett az épületenergetikai szakértő is átvállalhatja. Amennyiben gáztüzelő berendezés van a lakásban, akkor a területileg illetékes gázszolgáltató engedélye is szükséges arra vonatkozóan, hogy az adott gázüzemű berendezés a megváltozott feltételek mellett is üzembiztos.*
18. *A területileg illetékes önkormányzati tűzoltóság véleménye, amennyiben légcsatorna hálózat kiépítése vagy átépítése, illetve ha új homlokzati réteg a tűzterjedés kockázatának megváltozását okozza.*
19. *A pályázattal érintett épület 30 napnál nem régebbi tulajdoni törzslapja (kétlépcsős pályázat esetén az önkormányzathoz beadott pályázat benyújtásának időpontjában, melyet igazolni szükséges).*
20. *Az illetékes földhivatal által kiadott térképmásolat.*
21. *Tervezett kedvezményezett hitelfelvétel esetén a hitelintézet szándéknyilatkozata a hitelnyújtásról, mely összegszerűen is megjelöli a hitel összegét.*
22. *A pályázó és más szervezetek együttműködése esetén az együttműködés tartalmát szabályozó megállapodás, előszerződés, vagy szándéknyilatkozat, amennyiben a pályázó önerejét részben vagy egészben az együttműködő cég biztosítja (pl. ESCO cég).*
23. *A támogatás megpályázására vonatkozó közgyűlési határozatról szóló jegyzőkönyv kivonata.*

b) Az elektronikusan benyújtott kötelező dokumentumok, melyeket a pályázóknak elektronikusan az ügyfélkapun keresztül kell eljuttatni, az alábbiak:

1. **pályázati adatlap** (kvvm_kac_zbrm), amely magába foglalja az elektronikus nyilatkozatokat, a teljesítéssel kapcsolatos információkat, a megvalósítás adatait és pénzügyi részleteit. A pályázati adatlaphoz csatolni kell **4-5 fényképet** az épületről, amelyen az épület jelenlegi állapota jól látható. Csatolni szükséges továbbá a KESZ-eredeti és KESZ-

tervezett állapotra vonatkozó „Környezetvédelmi – Energetikai” számításokat tartalmazó xls fájlokat.

2. **Környezetvédelmi - Energetikai számítás az eredeti állapotról** (KESZ_panel_eredeti.xls számítást tartalmazó xls file).
3. Környezetvédelmi - Energetikai számítás a tervezett állapotról (KESZ_panel_tervezett.xls számítást tartalmazó xls file).

Energiahatékonysági Alprogramnál

Benyújtás formája: postai úton, papír alapon.

Magánszemélyek esetében:

- pályázati adatlap
- **beruházás előtti állapotot bemutató** energiatanúsítvány, a tanúsítvány részletes háttérszámításaival együtt
- CD-n kell benyújtani az energiatanúsítvány kiegészítésére a pályázati kiírás 3. számú mellékleteként szereplő Környezetvédelmi Energetikai Számítást (KESZ számítás) a CO₂ kibocsátás csökkentés és az energiahatékonyság kalkulációja végett (mellékelve számításokat tartalmazó file-okat kép vagy pdf formátumban)
- CD-n kell benyújtani **az elérendő (tervezett) állapotra vonatkozóan** épületenergetikai szakértő által elvégzett KESZ számítást (mellékelve számításokat tartalmazó file-okat kép vagy pdf formátumban)
- a beruházással érintett ingatlan, 3 hónapnál nem régebbi hiteles tulajdoni lap másolata (per-, és igénymentesnek kell lennie)
- a Pályázó nevére és a beruházás címére szóló, cégszerűen aláírt árajánlat
- fényképek a beruházás előtti állapotról
- beruházáshoz szükséges hatósági engedélyek
- az energetikai számítást végző mérnökkamarai névjegyzékben vagy építész kamarai névjegyzékben szereplő szakember nyilatkozat aláírással, és azonosító számmal ellátva, mely a számítás hitelességét igazolja (2. számú melléklet).

Társasházak esetén:

- pályázati adatlap
- lakóközgyűlési jegyzőkönyv, mely tartalmazza a lakók hozzájárulását a beruházás végrehajtásáról, tételesen felsorolva az elvégezni kívánt felújítási tevékenységeket, a pályázat kapcsán a társasház nevében eljáró személy kijelölése, jelenléti ív csatolása
- **beruházás előtti állapotot bemutató** energiatanúsítvány, a tanúsítvány részletes háttérszámításaival együtt
- CD-n kell benyújtani az energiatanúsítvány kiegészítésére a pályázati kiírás 3. számú mellékleteként szereplő Környezetvédelmi Energetikai Számítást (KESZ számítás) a CO₂ kibocsátás csökkentés kalkulációja végett (mellékelve számításokat tartalmazó file-okat kép vagy pdf formátumban)
- CD-n kell benyújtani **az elérendő (tervezett) állapotra vonatkozóan**

épületenergetikai szakértő által elvégzett KESZ számítást (mellékelve számításokat tartalmazó file-okat kép vagy .pdf formátumban)

- a Pályázó (a társasház) nevére és a beruházás címére szóló, cégszerűen aláírt árajánlat
- fényképek a beruházás előtti állapotról
- beruházáshoz szükséges hatósági engedélyek
- az energetikai számítást végző mérnökkamarai névjegyzékben vagy építészkamarai névjegyzékben szereplő szakember nyilatkozat aláírással, és azonosító számmal ellátva, mely a számítás hitelességét igazolja (2. számú melléklet).

Új energiatakarékos ingatlan építése esetén:

- pályázati adatlap
- CD-n kell benyújtani **az elérendő állapotra vonatkozóan** épületenergetikai szakértő által elvégzett KESZ számítást (mellékelve számításokat tartalmazó file-okat kép vagy pdf. formátumban)
- a beruházással érintett ingatlan, 3 hónapnál nem régebbi hiteles tulajdoni lap másolata (per-, és igénymentesnek kell lennie)
- jogerős építési engedély (Amennyiben a pályázat benyújtásakor nem áll rendelkezésre, abban az esetben szükséges csatolni az építési engedély kérelmének másolatát, melyen szerepel az illetékes hatóság átvételét igazoló aláírás. A jogerős építési engedély a támogatás megítélésének feltétele.)
- az ingatlan jóváhagyott, engedélyezett építési terve
- a Pályázó nevére és a beruházás címére szóló, cégszerűen aláírt árajánlat a támogatás szempontjából elismerhető beruházási tevékenységekhez szükséges anyag és munkaköltségekről
- beruházáshoz - amennyiben szükséges - hatósági engedélyek
- az energetikai számítást végző mérnökkamarai névjegyzékben vagy építészkamarai névjegyzékben szereplő szakember nyilatkozat aláírással, és azonosító számmal ellátva, mely a számítás hitelességét igazolja (2. számú melléklet).

Az árajánlatnak minden esetben tartalmaznia kell:

- a pályázó nevét
- a beruházás címét
- az árajánlat adó nevét, címét, cégszerű aláírását
- a beszerezni kívánt berendezések műszaki paramétereit valamint az elvárt műszaki paramétereknek való megfelelést igazoló szállítói nyilatkozatot (I/5. pontban megadottak alapján)
- az árakat tételesen (nettó, bruttó) Forintban megadva

4. Melléklet Legfontosabb vonatkozó jogszabályok jegyzéke

1. **ZBR-t szabályozó jogszabályok**

- 1995. évi LXXXII. Törvény az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény kihirdetéséről
- 2007. évi IV. törvény az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményben Részes Felek Konferenciájának 1997. évi harmadik ülészakán elfogadott Kiotói Jegyzőkönyv kihirdetéséről
- 2007. évi LX. Törvény az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről
- 323/2007. (XII.11.) Korm. rendelet az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény végrehajtásának egyes szabályairól
- 121/2009. (VI.11.) Korm. rendelet az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 323/2007. (XII.11.) Korm. rendelet módosításáról
- 280/2009 (XII.11.) az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. törvény végrehajtásának egyes szabályairól szóló 323/2007. (XII. 11.) Korm. rendelet módosításáról
- 345/2009. (XII. 30.) Korm. rendelet az üvegházhatású gázok kibocsátásával kapcsolatos adatszolgáltatásról
- 4/2008. (II.14.) KvVM rendelet egyes környezetvédelmi és vízügyi előirányzatok felhasználásának és ellenőrzésének szabályairól
- 10/2009. (VII.17.) KvVM utasítás a Zöld Beruházási Rendszer működtetésének, felhasználási jogcímeinek, nyilvántartásának és ellenőrzésének részletes szabályairól
- 6/2010 (III.31.) KvVM utasítás a ZBR működtetésének, felhasználási jogcímeinek, nyilvántartásának és ellenőrzésének részletes szabályairól szóló 10/2009. (VII.17.) KvVM utasítás módosításáról

2. Számításokhoz és a pályázatokhoz kapcsolódó jogszabályok

- 189/1998 (XI.23.) Korm. rendelet a központi fűtésről és melegvíz szolgáltatásról
- 264/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet az elektromos és elektronikai berendezések hulladékainak visszavételéről
- 104/2006. (IV. 28.) Korm. rendelet a településtervezési és az építészeti-műszaki tervezési, valamint az építésügyi műszaki szakértői jogosultság szabályairól szóló
- 244/2006. (XII. 5.) Korm. rendelet az építési műszaki ellenőri, valamint a felelős műszaki vezetői szakmagyakorlási jogosultság részletes szabályairól
- 290/2007. (X. 31.) Korm. rendelet az építőipari kivitelezési tevékenységről, az építési naplóról és a kivitelezési dokumentáció tartalmáról
- 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról
- 7/2006. (V.24) TNM rendelet az épületek energetikai jellemzőinek meghatározásáról

3. Egyéb jogszabályok

- 1959. évi IV. tv. a Polgári Törvénykönyvről
- 1992. évi XXXVIII. tv. az államháztartásról
- 1997. évi LVIII. tv. az épített környezet alakításáról és védelméről
- 2003. évi CXXIX. tv. a közbeszerzésekről
- 2003. évi CXXXIII. tv. a társasházról
- 2004. évi CXV. tv. a lakásszövetkezetekről
- 2005. évi XVIII. tv. a távhőszolgáltatásról
- 2007. évi CXXVII. Törvény az általános forgalmi adóról
- 2007. évi CLXXXI. Törvény a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról
- 253/1997. (XII.20) Korm. rendelet az országos településrendezési és építési követelményekről
- 217/1998. (XII.30) Korm. rendelet az államháztartás működési rendjéről
- 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet a lakáscélú állami támogatásokról
- 162/2004 (V. 21.) Korm. rendelet az építési beruházások közbeszerzéssel kapcsolatos részletes szabályairól
- 79/2007. (IV.24.) Korm. rendelet a tűzvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervezetekről és a tűzvédelmi hatósági tevékenység részletes szabályairól

- 1107/1999. (X.8) Korm. határozat a 2010-ig terjedő energiahatékonyság-növelési stratégiáról
- 2078/2008. (VI. 30.) Korm. határozat az épületek energetikai jellemzőinek javítását célzó kormányzati intézkedések

5. Melléklet A ZBR programokban résztvevő szervezetek és pályázatkezelési folyamatok leírása

Pályázatkezelési és döntéshozatali folyamat	Feladat	Ki végzi	Határidő
1. szakasz – pályázat előkészítése	Energiatanúsítvány és a kesz számítás elkészítése egy energiaszakértővel	Pályázó	
	Engedélyek beszerzése		
	Pályázati dokumentumok kitöltése (adatlap, nyilatkozatok)		
	lakógyűlés által meghozott közgyűlési határozat		
	Önkormányzati támogatás igénylése		
2. szakasz – pályázat benyújtásától a pályázat miniszter által meghozott döntéséig	Elektronikus és (Panelnél) /vagy postai úton (EH) a pályázat benyújtása	Pályázó	Panelnél elektronikus beadás után 8 nappal postai úton a dokumentumok benyújtása
	Pályázat beérkezése	KvVM FI	
	Formai értékelés	ÉMI Nkft vagy EK Nkft.	
	Tartalmi értékelés	ÉMI Nkft vagy EK Nkft.	30 nap a pályázat beérkezése után
	Hiánypótlásra felszólítás	ÉMI Nkft vagy EK Nkft.	45 napon belül kell a pályázónak visszaküldeni (Panelnél); 15 nap áll a pályázó rendelkezésére az EH-nál
	Pályázat befogadása		
	Előterjesztéshez szükséges dokumentációk (értékelőlapok, döntési lista) átadása az FI-nek	EK Nkft.	A Szakértői Bizottság ülése előtti 7 munkanapon belül
	Szakértői Bizottság elé terjesztés és döntésre előterjesztés	SZB tagok: KvVM, KvVM FI, ÖM, KHEM	
	A KvVM FI az SZB által véglegesített döntést a miniszter elé terjeszti		
	Miniszteri döntés	KvVM	Az SZB ülésétől számítva 3 munkanapon belül, és 90 napra a pályázat befogadásától történik a miniszteri döntéshozatal
3. szakasz – a miniszteri döntéstől a támogatási szerződés aláírásáig	Pályázó kiértesítése a miniszteri döntéshozatalról (nyert és nem nyert pályázat esetén)	ÉMI Nkft vagy EK Nkft.	15 munkanap a miniszteri döntéstől számítva
	Pályázó nyilatkozata a támogatási		15 munkanap a

	feltételek elfogadásáról illetve elutasításáról	pályázó	kiértésítéstől számítva
	Támogatási szerződés megküldése a pályázónak aláírásra	ÉMI Nkft vagy EK Nkft.	5 munkanapon belül aláírásra megküldi a pályázónak
	Szerződéskötés	KvVM és pályázó	Támogatási szerződés visszaérkezésétől számított 3 munkanapon belül
4. szakasz – megvalósítás			
	Beruházás megvalósítása	Pályázó	
	Közbenső ellenőrzés	ÉMI Nkft vagy EK Nkft.	A TSZ megkötését követően, a beruházás befejezése előtt
	Utólagos ellenőrzés	ÉMI Nkft vagy EK Nkft.	A szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítését követően, a támogatás folyósítása előtt, a támogatott beruházás műszaki átadás-átvételi eljárása során (Panelnél) Az EH-ban az elszámolást követően, az 5 éves fenntartási időszakban
	Jelentések /monitoring	Pályázó	Fenntartási időszak alatt

5. Melléklet Panel alprogram 1 pályázatok fő adatai méreetsávonként regionális bontásban

		Megye																			
Sávok	Adatok	Bács-Kiskun	Baranya	Békés	Borsod-Abaúj-Zemplén	Budapest	Csongrád	Fejér	Győr-Moson-Sopron	Hajdú-Bihar	Heves	Jász-Nagykun-Szolnok	Komárom-Esztergom	Pest	Somogy	Szabolcs-Szatmár-Bereg	Tolna	Vas	Veszprém	Zala	Végösszeg
1 MFt alatti	Teljes beruházási költség														7 873 029						7 873 029
	Pályázott állami támogatás (ÖM + KvVM)														2 624 343						2 624 343
	Pályázattal érintett lakások száma														69						69
	CO2 csökkenés (Kg/év)														5 701						5 701
	Darab														3						3
1-2 MFt	Teljes beruházási költség	3 702 990	9 644 281					28 757 800							13 565 168				11 872 538		67 542 777
	Pályázott állami támogatás (ÖM + KvVM)	1 234 330	3 214 760					9 490 074							4 398 766				3 957 000		22 294 930
	Pályázattal érintett lakások száma	18	27					281							32				120		478
	CO2 csökkenés (Kg/év)	2 153	11 843					17 309							17 728				14 313		63 347
	Darab	1	2					6							3				2		14
2-5 MFt	Teljes beruházási költség	145 684 697	272 095 556		14 817 950	78 824 934	17 527 320	355 478 633	164 448 885	32 951 628	80 294 381	50 180 002	67 448 752	30 221 182	178 918 711	27 544 117	7 499 530	8 348 760	33 504 663	41 826 602	1 607 616 303
	Pályázott állami támogatás (ÖM + KvVM)	48 515 237	89 896 968		4 939 316	23 258 622	3 907 087	115 369 331	54 524 396	10 350 816	26 238 528	16 705 373	22 403 327	10 073 727	58 967 411	9 181 371	499 593	2 782 920	11 158 000	13 942 191	524 714 214

	Pályázattal érintett lakások száma	222	720		18	497	9	893	346	70	356	217	104	40	444	30	60	51	78	184	4 339
	CO2 csökkenés (Kg/év)	96 495	285 429		18 227	179 810	14 661	227 699	157 148	20 266	96 548	50 154	77 833	29 943	119 954	8 043	5 447	722	27 018	28 905	1 444 303
	Darab	13	25		1	8	1	30	14	3	7	4	6	3	18	2	1	1	3	4	144
5-10 MFt	Teljes beruházási költség	204 535 928	406 809 993	52 131 627	495 745 854	107 818 294	603 231 162	761 606 914	599 898 876	71 400 000	374 871 609	276 574 039	671 116 297	108 181 811	361 128 103	420 463 482	92 034 116	414 521 102	182 685 289	22 889 518	6 227 644 014
	Pályázott állami támogatás (ÖM + KvVM)	67 279 007	135 265 017	15 763 922	158 730 960	35 022 876	197 988 015	251 898 755	199 155 556	22 556 786	124 816 201	88 192 478	221 628 778	35 702 229	117 517 723	136 968 148	30 675 763	137 330 777	60 820 730	7 629 830	2 044 943 551
	Pályázattal érintett lakások száma	262	629	50	410	312	453	541	977	90	655	487	533	164	550	356	183	493	238	28	8 411
	CO2 csökkenés (Kg/év)	117 418	335 905	31 237	465 539	254 179	385 016	437 514	474 783	51 821	505 925	338 115	636 173	211 966	202 253	177 191	50 033	422 723	152 669	7 558	5 258 018
	Darab	9	19	2	20	5	26	36	28	3	18	11	28	5	17	18	4	19	7	1	276
10-20MFt	Teljes beruházási költség	734 556 728	291 399 107	32 651 452	541 372 499	464 139 484	3 504 503 285	808 808 369	632 911 096	100 148 227	171 849 016	560 489 437	814 860 943	861 395 426	396 892 607	1 306 137 573	801 771 141	97 526 762	210 700 862	182 215 915	12 514 329 929
	Pályázott állami támogatás (ÖM + KvVM)	243 782 090	96 898 852	10 883 817	174 144 746	154 677 729	1 163 975 772	267 955 274	210 306 342	32 500 000	57 264 139	181 590 570	269 912 998	281 384 389	130 012 727	429 704 737	250 563 401	32 508 917	70 068 725	59 915 756	4 118 050 981
	Pályázattal érintett lakások száma	876	329	84	392	628	2 687	091	886	65	297	707	587	914	393	988	629	78	248	273	12 152
	CO2 csökkenés (Kg/év)	460 358	152 693	102 402	413 736	225 091	2 475 476	402 503	571 541	76 971	135 510	353 945	699 422	964 550	297 072	553 713	710 236	67 805	167 295	123 209	8 953 529
	Darab	18	8	1	12	11	83	20	16	2	5	11	18	19	8	30	17	2	5	4	290
20-50 MFt	Teljes beruházási költség	1 303 656 086	77 115 900	79 307 035	2 327 096 047	2 423 782 675	1 555 942 249	860 369 749	418 560 694	379 271 679	1 322 649 082	263 518 622	869 271 311	203 229 903	1 621 176 404	100 215 218	464 300 245	220 541 609	201 839 262	16 691 843 770	
	Pályázott állami támogatás	433 588 496	25 705 300	25 074 699	762 832 800	769 677 227	517 389 369	282 189 915	139 476 584	458 757 224	437 110 795	87 839 539	613 836 963	66 507 347	540 072 565	31 000 000	150 825 595	73 300 850	500 000	5 476 685 268	

	(ÖM + KvVM)																				
	Pályázattal érintett lakások száma	1 188	64	56	1 609	2 371	1 132	853	364	056	1	1 074	188	337	160	1 321	62	422	260	124	13 641
	CO2 csökkenés (Kg/év)	726 681	40 280	41 615	1 574 420	2 087 325	1 189 131	501 594	276 644	991 170	1	1 117 240	209 425	354 632	141 360	856 986	74 607	296 191	189 561	91 215	11 760 075
	Darab	15	1	1	26	25	20	9	6	13		15	4	17	2	20	1	5	3	2	185
50-100 MFt	Teljes beruházási költség	222 000 000			382 285 845	3 277 566 925			404 603 714	869 356 090				577 770 877	245 796 802		185 803 154			6 165 183 407	
	Pályázott állami támogatás (ÖM + KvVM)	74 000 000			127 428 615	1 070 905 741			134 867 902	278 533 615				192 590 292	80 491 175		61 934 384			2 020 751 724	
	Pályázattal érintett lakások száma	150			282	4 340			334	564				410	162		198			6 440	
	CO2 csökkenés (Kg/év)	170 278			267 457	2 641 262			244 023	529 302				484 798	88 341		118 623			4 544 084	
	Darab	1			2	15			2	5				3	1		1			30	
100 MFt felett	Teljes beruházási költség					2 180 738 035				356 068 436					503 000 000					3 039 806 471	
	Pályázott állami támogatás (ÖM + KvVM)					726 912 571				118 689 478					165 000 000					1 010 602 049	
	Pályázattal érintett lakások száma					1 653				240					330					2 223	
	CO2 csökkenés (Kg/év)					1 590 536				265 252					313 870					2 169 658	
	Darab					4				1					1					6	
Összes	Teljes beruházási költség	2 614 136 429	1 057 064 837	164 090 114	3 761 318 195	8 532 870 347	5 681 204 016	815 021 465	2 220 423 265	809 196 060	627 015 006	2 209 892 560	1 816 840 607	446 840 521	1 664 607 521	3 621 118 378	001 520 005	1 170 500 023	659 304 961	448 771 297	46 321 839 700

	Pályázott állami támogatás (ÖM + KvVM)	868 399 160	350 980 897	51 722 438	1 228 076 437	2 780 454 766	1 883 260 243	926 903 349	738 330 780	921 387 919	208 318 868	723 599 216	601 784 642	1 133 600	545 028 317	1 196 417 996	314 738 757	385 382 593	219 305 305	142 987 777	15 220 667 060
	Pályázattal érintett lakások száma	2 716	1 769	190	2 711	9 801	4 281	659	2 907	085	308	2 485	1 412	865	1 978	2 857	934	242	944	609	47 753
	CO2 csökkenés (Kg/év)	1 573 382	826 150	175 254	2 739 379	6 978 202	4 064 285	586 620	1 724 139	934 781	737 983	1 859 455	1 622 853	045 888	1 097 939	1 684 275	840 323	906 064	550 857	250 888	34 198 716
	Darab	57	55	4	61	68	130	101	66	27	30	41	56	47	52	71	23	28	20	11	948